Gemeente Amsterdam

Commissie
Beschermwaardige
Houtopstanden

Advies

Betreft : Actualisering lijst beschermwaardige houtopstanden SD Noord
Vastgesteld : 11 december 2024

Bijlagen:
1. Criteria plaatsing op lijst van beschermwaardige houtopstanden
2. Advieslijsten beoordeelde bomen
3. Paspoorten beoordeelde bomen

Stadsdeel Noord
van nieuwe stedelijkheid tot beschermde dorpsgezichten

Meer dan honderdjarige Belgica-iep bij het Tolhuis

- Inhoudsopgave -

Inleiding, het Noord van iepen en essen blz. 3
Maatwerk blz. 4
Beschermde gebieden blz. 5
Bomenlanen blz. 6
Inventarisatie niet uitputtend blz. 7
Uitgelicht blz. 8
Het Vliegenbos blz. 8
De Nieuwe Noorder blz. 10
Het Iepenarboretum blz. 12
Paardenkastanje Meerpad, de oudste boom van Noord blz. 13
Watercipres Pettenlaan blz. 14
Monumentaaliepen Wingerdweg blz. 15
Wilhelminaplataan Sijsjesstraat blz. 15
Pluimiep Tolhuistuin met iepenbuisjeszwam blz. 16
Kampioenbomen blz. 17

Bijlage 1: Criteria plaatsing op lijst van beschermwaardige houtopstanden blz. 19
Bijlage 2: Advieslijsten blz. 35
Advieslijst beschermwaardige houtopstanden gemeentelijk blz. 35
Advieslijst als overig waardevol groen te registreren bomen blz. 45
Advieslijst beschermwaardige houtopstanden particulier blz. 45
Advieslijst niet (opnieuw) op te nemen bomen gemeentelijk blz. 47
Advieslijst niet (opnieuwe) op te nemen bomen particulier blz. 53

Bijlage 3: Boompaspoorten – separaat via https://maps.amsterdam.nl/bomen_bijzonder/

Vaststelling advies blz. 53

Inleiding, het Noord van iepen en essen

Monumentale bomen herinneren ons aan het verleden, we bewonderen ze in het heden, en we zijn er zuinig op voor de toekomst. Het duurt immers vaak een aantal mensengeneraties voordat bomen volgroeid zijn en enorme afmetingen hebben bereikt. De baten die bomen voor ons hebben, worden vooral bepaald door kroonvolume en bladoppervlakte[1]. Daarnaast kunnen bomen een belangrijke cultuurhistorische en/of beeldbepalende waarde hebben[2]. Naarmate bomen ouder worden, nemen bovendien ook de ecologische waarden verder toe. Die zien we bij veterane bomen vooral terug in kenmerken die in het reguliere beheer nog te vaak gezien worden als gebreken in plaats van kwaliteiten[3]. In Noord vallen eensdeels oude monumentale iepen op en anderszins de karakteristieke essen in de dorpen.

Honderdertigjarige es in Zunderdorp

[1] Denk bijvoorbeeld aan de mate waarin ze verkoeling brengen. Voor de biodiversiteit zijn daarnaast ook de oude krimpende veterane bomen van belang.
[2] Niet alleen vanwege hun directe verschijningsvorm, maar ook vanwege hun plaats of functie binnen een (groen)aanleg of stedenbouwkundige structuur.
[3] Zie hiervoor ook het onderdeel Veterane bomen in bijlage 1.

Ruim dertig jaar geleden sprak de burgemeester van Amsterdam de hoop uit op een toekomst met meer monumentale bomen in de stad. Elke Amsterdammer moet zijn beeld van wat een boom is ook kunnen spiegelen aan enkele oude (veteraan)bomen op loopafstand van de woning. Ondanks vier eeuwen bomen planten in de openbare ruimte, overstijgen de meeste bomen in de stad de puberleeftijd niet. Alleen door goede, duurzame bescherming kunnen bomen in de stad oud worden. De gemeentelijke bomenverordening borgt een basisbescherming aan alle Amsterdamse bomen. Stadsdeel Noord besefte in 2004 al dat bijzondere bomen niet alleen een extra steuntje verdienen, maar ook nodig hebben. Als tweede stadsdeel stelde het een adviescommissie monumentale bomen in. Volgroeide, oude bomen zijn een kostbaar bezit en genieten door plaatsing op de lijst van beschermwaardige houtopstanden juridisch extra bescherming[4]. Zo'n lijst heeft echter alleen praktische betekenis als die tevens een zekere exclusiviteit blijft behouden en ook beheer, toezicht en handhaving op orde is.

In het boek Monumentale Bomen in Nederland wordt gesteld:
Wie weet hoe een boom functioneert, kan veel van deze ellende voorkomen, maar dat moet men dan ook willen. Het is niet alleen een kwestie van kennis, maar ook van mentaliteit. Als bevolking en bestuurders van Nederland naast enige kennis ook respect voor bomen zouden hebben, waren we al een heel eind. Als de bomen dan ook nog door goed opgeleide vakmensen zouden worden onderhouden en beschermd, zouden ze beter functioneren en veel ouder worden.

Dat is de reden waarom dit boek gemaakt is: een mentaliteitsverandering op gang brengen; het uitdragen van het belang van waardevolle en monumentale bomen in het Amsterdamse. Het publiekelijk maken van de inventarisatie van Amsterdamse waardevolle en monumentale bomen moet daaraan bijdragen zodat we er met z'n allen samen op kunnen passen en wanneer het nodig is een publieke discussie kan ontstaan of een boom al of niet plaats moet maken voor iets anders of, hopelijk, bomen in nieuwe situaties ingepast kunnen worden.En daarom geeft dit boek niet alleen zo volledig mogelijk de Amsterdamse waardevolle bomen weer, maar wordt uitgebreid stilgestaan bij de kansen en bedreigingen van de Amsterdamse bomen.

Ik hoop dat dit boek mag leiden tot een groter aantal monumentale bomen.

Ed van Thijn
Burgemeester van Amsterdam,
27 november 1993

Voorwoord Waardevolle Bomen in Amsterdam - STOA 1993-1994

Maatwerk

Tot 2016 hadden stadsdelen elk hun eigen bomenverordening. Per stadsdeel werd verschillend omgegaan met het plaatsen van bomen op een lijst van beschermwaardige houtopstanden. Sinds 2016 is er één stadsbrede Amsterdamse Bomenverordening van kracht. In 2019 heeft het college van B&W een adviescommissie benoemd om te adviseren over alle zaken rond monumentale bomen. Een algehele actualisatie en harmonisatie van de verschillende stadsdeellijsten bleek de grootste opgave. De Amsterdamse Bomenverordening laat nog steeds ruimte voor maatwerk. Er zijn immers grote verschillen in leeftijd, geschiedenis en stedenbouwkundige opbouw tussen de

[4] Plaatsing op de lijst is een belangrijke stap, maar voor daadwerkelijk behoud van monumentale bomen is meer nodig. Bescherming en verbetering van de groeiplaats bijvoorbeeld. Maar ook de gemeentelijke toezicht- & handhaving(sorganisatie) op orde brengen. En het bij veiligheidsrisico's allereerst kijken naar de aanpassing van de omgeving i.p.v. kap of andere ingrepen aan de boom. De schotten binnen de gemeentelijke organisatie belemmeren momenteel het snel kunnen aanpassen van de omgeving.

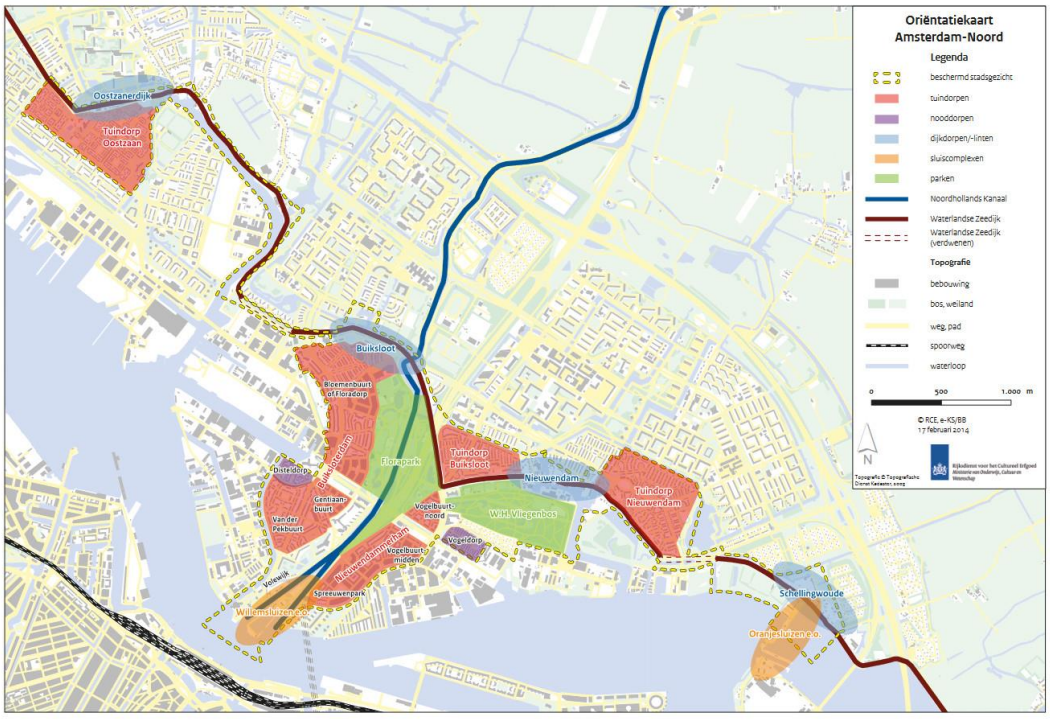
stadsdelen en ook tussen gebieden binnen stadsdelen. De criteria in de bomenverordening borgen het bewaren van de eenheid in verscheidenheid. De wijze waarop wij deze toepassen, wordt in bijlage 1 uitgebreid toegelicht. Voor stadsdeel Noord kan de actualisatie redelijk beperkt blijven. Wel bleek iepziekte en stormschade een flink aantal monumentale iepen in Noord fataal geworden. Ruim een derde van de 180 bleken niet meer aanwezig[5].

Buiksloterweg 10 juli 2023

In totaal zijn zo'n 500 bomen geïnspecteerd, waarvan circa 50 particuliere. Naast al aangewezen bomen, zijn ook een aantal nieuwe aanmeldingen beoordeeld.

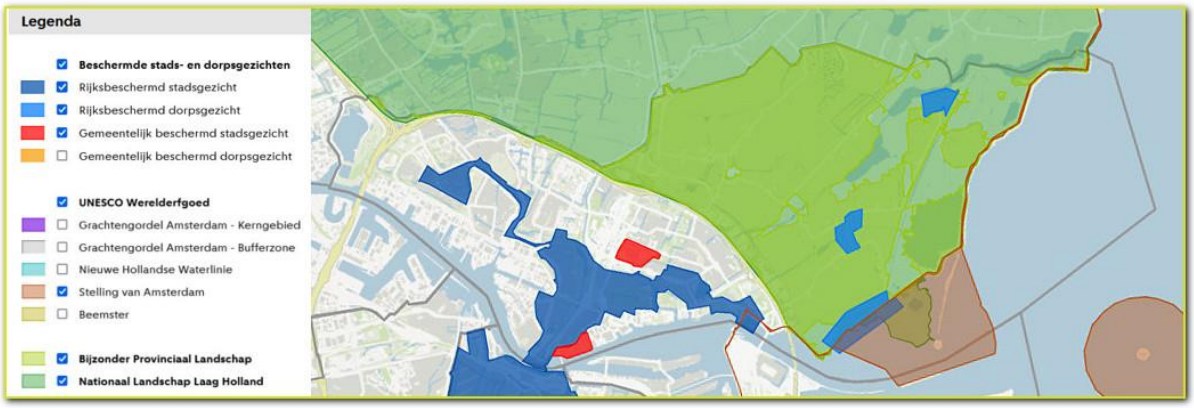
Beschermde gebieden

Toelichting bij aanwijzingsbesluit Rijksbeschermd stadsgezicht Noord 2014, bijlage kaart 1

[5] In de rest van de stad geldt dit voor minder dan een op de vijf iepen.

Noord is een gebied in ontwikkeling met potentieel een grote groei van het aantal huizen en inwoners. Het stadsdeel omvat hiernaast een groot landelijk gebied van bijzondere waarde en beschermde stads- en dorpsgezichten.

https://maps.amsterdam.nl/cultuurhistorie/ - beschermde gebieden

G. De Parken

Tussen 1910 en 1930 werd ook een drietal parken aangelegd als bijzondere groenvoorziening voor de bewoners van de nieuwe tuindorpen: het Vliegenbos, Florapark en Volewijks Park.

Ontstaan en ontwikkeling

In het begin van de 20e eeuw werden door de Woningdienst het Vliegenbos, Flora Park en Volewijks Park aangelegd. Dit werd ingegeven door het socialistische ideeëngoed waarin gestreefd werd naar goede leefomstandigheden voor de arbeider, met voldoende ruimte, groen en recreatiemogelijkheden.

Het *Vliegenbos* dankt zijn ontstaan en naamgeving aan haar initiator, de wethouder W.H. Vliegen. Hij bepleitte in 1910 de aanleg van een 'Bos voor de Arbeiders' en tussen 1911 en 1918 werd het aangelegd op een stuk terrein in de Nieuwendammerham dat ongeschikt was voor woningbouw. Dit was niet alleen een bos bestemd voor de arbeiders die later in tuindorpen zouden komen wonen, maar nadrukkelijk ook een voorziening voor alle stedelingen. A.W. Bos kwam met een ontwerp voor een 'stukje vrije natuur waaraan de stad zoozeer behoefte heeft. Hakhout afgewisseld met opgaande boomen en graslanen'. Nadrukkelijk dus geen formeel en strak aangelegd park. De aanleg van Amsterdamse Bos was toen nog lang niet aan de orde. Met snelgroeiende bomen, een onderlaag van heesters en een kronkelende padenaanleg ontstond in korte tijd een romantisch, zij het verwilderd groengebied.

Rond 1985 werd het park gerenoveerd. Het verwilderde bosachtige karakter is nog altijd aanwezig. Van de romantische aanleg met gekromde paden is door de dichte begroeiing weinig meer zichtbaar. Tussen het Vliegenbos en Vogeldorp is er een groenstrook met het volkstuinencomplex Buitenzorg, een van de oudste volkstuinencomplexen van Amsterdam. Ten opzichte van de omliggende gebieden vormt het Vliegenbos een passende groene overgang tussen de landelijke Nieuwendammerdijk enerzijds en de rustieke enclave Vogeldorp en de nieuwe woongebieden.

Het *Florapark* (1921-1931) heeft een geheel ander karakter dan het Vliegenbos. In plaats van een bosachtige aanleg betreft dit een heus park, met invloeden van de Engelse landschapsstijl met slingerende paadjes, glooiende grasvelden, waterpartijen met houten bruggetjes en de bewuste plaatsing van verschillende losse boom- en struikpartijen (waaronder bijzondere soorten).

Het idee om het Noordhollands Kanaal ter hoogte van een deel van de tuindorpen te laten flankeren door ruime groenpartijen, is vermoedelijk afkomstig van Tellegen, die hier al in 1914 op uitbreidingsplannen groengebied intekende. Het ontwerp voor de parkaanleg dateert uit 1920 en is vermoedelijk (mede) van het toenmalige Hoofd Beplantingen H.C. Zwart. Tegenwoordig is het park een stuk kleiner dan het in de jaren dertig was, onder andere door de bouw van het St. Ritakloostercomplex (1921), de Johan van Hasseltweg, de GGD-GD-post aan de zuidzijde (1936) en het Floraparkbad (1937, 1970). In grote lijnen is de oorspronkelijke uitwerking van het parkontwerp nog intact. Het (karakter van) het park sluit goed aan op de aangrenzende tuindorpbebouwing en loopt aan de andere zijde op vanzelfsprekende wijze over in de groenzone van het Noordhollands Kanaal.

Dit wordt voortgezet aan de overzijde van het kanaal waar het *Volewijks Park* direct aan de oevers van het kanaal grenst. Het plan voor het park dateert uit 1911 en maakt deel uit van de bebouwingsplannen voor de woningbouw in de Nieuwendammerham. Op de plankaart van 1914 is het al ingetekend, eveneens als een Engelse landschapspark met slingerende paadjes en waterpartijen. In de loop van de tijd ontwikkelde het park zich tot een mooi en aangenaam buurtpark. De aanleg van de Nieuwe Leeuwarderweg in 1968 verstoorde dit echter in ernstige mate. Het park wordt erdoor in tweeën gesplitst en kent veel geluidsoverlast. Alleen het oostelijke deel oogt met hoogteverschillen en de waterpartij nog als een park. Het westelijke deel wordt slecht onderhouden, is verwilderd en heeft niets meer met het oorspronkelijke karakter te maken.

Nadere typering van te beschermen waarden

De parken zijn van grote stedenbouwkundige waarde:

- als onlosmakelijk onderdeel van de totale opzet voor de tuindorpen in Noord;
- als overgang tussen de tuindorpen en de historische, groene dijkstructuren enerzijds en de groene kanaalzone anderzijds.

De parken zijn van grote cultuurhistorische waarde als verwezenlijking van het streven naar een groene en gezonde leefomgeving voor de arbeider.

De parken zijn van grote waarde omdat, op het westelijk deel van het Volenwijkspark na, zij qua opzet en inrichting grotendeels intact zijn gebleven.

41 42

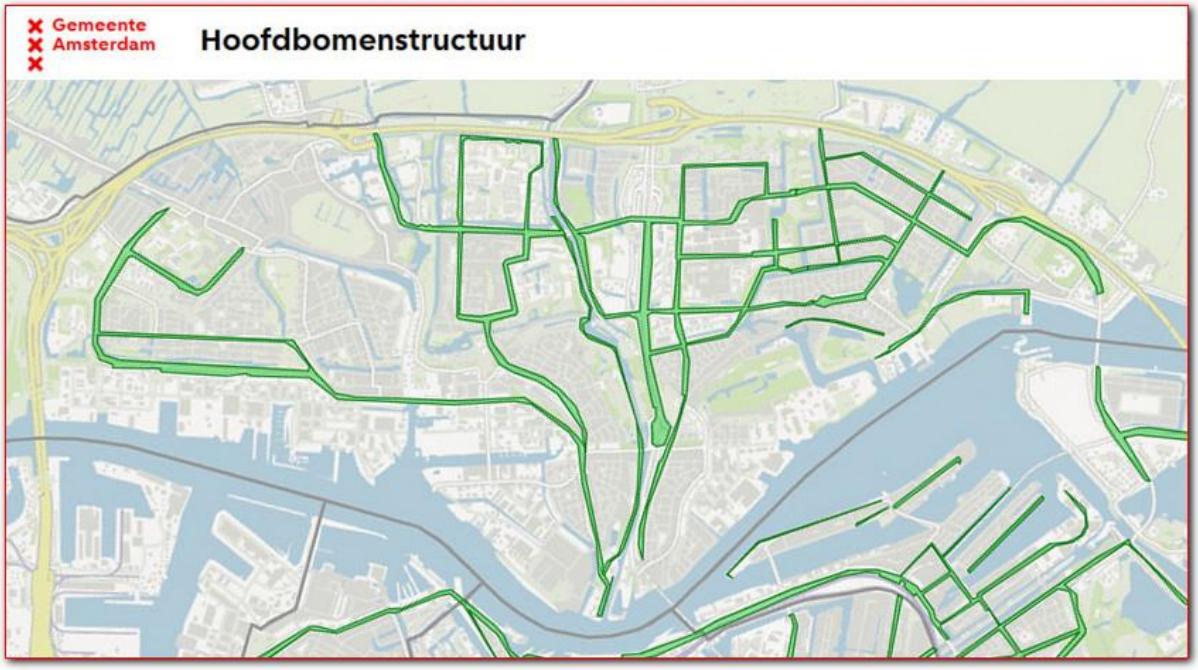
Toelichting bij aanwijzingsbesluit Rijksbeschermd stadsgezicht Noord 2014, blz. 41-42

Tussen 1910 en 1930 werden ook drie parken aangelegd. Deze zijn van grote stedenbouwkundige & cultuurhistorische waarde. Als onlosmakelijk onderdeel van de totale opzet van de tuindorpen in Noord; als overgang tussen de tuindorpen en de historische, groen dijkstructuren enerzijds en de groene kanaalzone anderzijds; en als verwezenlijking van het streven naar een groen en gezonde leefomgeving voor de arbeider[6]. We lichten verderop een van de drie eruit.

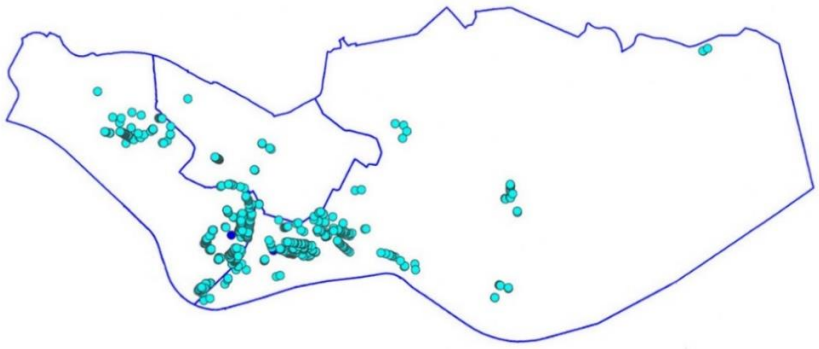
Bomenlanen

Op de bescherming van hele bomenlanen is noch de gemeentelijke erfgoedverordeningen echt toegesneden, noch de bomenverordening. Amsterdam heeft wel een hoofdbomenstructuur vastgesteld van bomenlanen met belangrijke stedenbouwkundige functie, maar dit heeft geen direct rechtsgevolg. Bovendien zijn niet alle bijzondere bomenlanen opgenomen in deze hoofdbomenstructuur.

[6] Dit betekent niet dat alle bomen in deze parken op de lijst van beschermwaardige houtopstanden thuishoren.

Zoals wij in bijlage 1 (Criteria plaatsing op lijst van beschermwaardige houtopstanden) toelichten, adviseren wij grote terughoudendheid ten aanzien van het plaatsen van hele bomenlanen op de lijst van beschermwaardige houtopstanden. In de regel zijn bij bomenlanen vooral de structuren de te beschermen waarden, en niet de individuele bomen. In stadsdeel Noord geldt dit voor de Meteorenweg. Een behoudenswaardige structuur met lindebomen. Maar individueel zijn de lindebomen (nog) niet zo exclusief dat ze een plek op de lijst verdienen. De Wingerdweg is echter de uitzondering die de regel in Noord bevestigd. De monumentaaliepen zijn daar stuk voor stuk echte omfietsbomen.

Herinventarisatie niet uitputtend

Voor deze actualisatie zijn weliswaar al een aantal nieuw aangemelde bomen geïnspecteerd, maar dat maakt de herinventarisatie nog niet uitputtend. Voorrang ligt bij een eerste actualisatie van geheel Amsterdam. Als alle stadsdelen eind 2024 de huidige actualisatieronde hebben doorlopen, is het onze inzet om jaarlijks van ieder stadsdeel de nieuwe aanmeldingen te beoordelen en een actualisatieadvies te geven[7]. In Noord valt te denken aan een nadere schouw van volkstuincomplexen, het Schellingwouderbreekpark, en het gebied tussen Ringweg, Noord-Hollandsch Kanaal en Nieuwe Leeuwarderweg.

[7] Bij de actualisatie kunnen dan ook de uitgevallen bomen uit de lijst verwijderd worden al dan niet met het advies om de locatie te benutten voor een toekomstboom.

Uitgelicht

Van rond de 500 beoordeelde bomen is een paspoort aangemaakt. Dat geeft de basisbeschrijving. Vele van die bomen verdienen het om daarnaast nog extra uitgelicht te worden, meer dan mogelijk in het kader van ons advies. Daarom beperken we ons hier tot een kleine selectie als voorbeeld.

Op de webpagina https://maps.amsterdam.nl/bomen_bijzonder/ zal er desgewenst later ook bij andere bomen nog aanvullende informatie toegevoegd worden. Een lijst met kampioenbomen is te vinden op blz. 18.

Voorafgaand aan een aantal bomen, behandelen wij een drietal bijzondere gebieden. Nadrukkelijk willen we met deze beperkte keuze niets afdoen aan de bijzonderheid en kwaliteiten van andere gebieden, zoals de dorpen.

Vliegenbos

Het vliegenbos is het oudste stadsbos van Amsterdam en aangelegd in een nieuwe polder. Bijzonder als 'Bos aan het IJ' waar arbeiders en burgers de gelegenheid kregen om op zondag te stad te ontvluchten[8]. Amsterdam begon al in 1912 met de aanleg. Relatief snel na de invoering van de Woningwet en Gezondheidswet in 1901. Iedereen heeft vanaf dan recht op voldoende licht, lucht en groen en de overheid krijgt een regierol daarin. De dendrologische betekenis van het Vliegenbos ligt vooral in de betekenis als iepenrijk loofbos op voedselrijke grond. Dit is uniek in Europa omdat de iepziekte elders veel iepen heeft doen verdwijnen. Oorspronkelijk is het aangelegd als middelhout of middenbos. D.w.z. een bos bestaande uit een hakhoutlaag met daarbij een ijle bovenetage van opgaande bomen, de zogeheten overstaanders.

In de Hongerwinter van 1944 werden net als elders in Amsterdam bomen gekapt voor brandhout. Slechts enkele blijven staan rond een uitkijkpost voor afweergeschut van het Duitse leger.

[8] Als rijke Amsterdammers in de Gooise bossen hun sjieke optrekjes neerzetten, nou dan moet er een stadsbos voor de arbeiders komen! Aldus de SDAP in 1907 bij monde van het kersverse raadslid Willem Vliegen. (bron Ons Amsterdam, mei 2017, Een bos voor arbeiders)

De bomen groeien na de oorlog verrassend snel vanzelf weer op. Iepen en essen blijken het sterkst[9]. In de jaren 80 bestond nog 70% uit iep. Uiteindelijk groeit het door tot het natuur-en recreatiebos dat het nu is.

De individueel geregistreerde bomen bestaan grofweg voor 1/3 uit iep met 1/3 es en 1/3 esdoorn (2024)

De iepziekte vormt de laatste jaren wel een steeds grotere bedreiging. Maar voor mooie grote iepen in gemengd bosverband is het Vliegenbos ook nu nog de te bezoeken plek.

Iepziekte Grote uitbraak in het Vliegenbos

DONDERDAG 28 MEI 2020 HET PAROOL

‘Juist hier is het een drama’

Het Vliegenbos is zwaar getroffen door een uitbraak van de iepziekte. Ongeveer zestig bomen moeten worden gekapt vanwege deze besmettelijke ziekte.

Bart van Zoelen
AMSTERDAM

Verspreid over het Vliegenbos in Noord zijn zes besmettingshaarden van de iepziekte gevonden. De bomen, waaronder ook heel prominente iepen van ruim honderd jaar oud, worden binnen tien dagen gekapt om verdere besmettingen te voorkomen. Onzeker is of alle besmettingshaarden zijn gevonden. In een brief aan omwonenden roept de gemeente op mee te zoeken om te voorkomen dat kaalslag ontstaat.

Boomdeskundige Hans Kaljee van de gemeente noemt het ‘heel pijnlijk’. De kap zal zeker gaten slaan in het in 1912 aangelegde bos. “Op sommige plekken is het echt een drama. Er zijn bomen bij die honderd jaar oud waren en kerngezond en in tien dagen hartstikke dood zijn.”

Iepenspintkevers

De iep staat symbool voor het groen in de stad. “Het is dé typische boom van Amsterdam,” zegt Kaljee. In het Vliegenbos komt de klap nog eens extra hard aan. “Het is een heel bijzonder bos, het enige in West-Europa met zoveel iepen.”

De ziekte heeft de afgelopen eeuw al 80 tot 90 procent van de iepen het leven gekost, legt Kaljee uit. Elk jaar krijgen in Amsterdam 200 tot 300 iepen de ziekte. Gelukkig kunnen ze tegenwoordig worden vervangen door resistente iepensoorten. Dat het Vliegenbos al die tijd in stand is gebleven, maakt het des te bijzonderder. “Het is een uniek bos.”

90%

→ De iepziekte heeft de afgelopen eeuw in Amsterdam 80 tot 90 procent van de oorspronkelijke iepen het leven gekost.

De gemeente heeft een zoektocht ingesteld naar de oorsprong van de besmettingen. Dood hout in het bos of daaromheen kan de bron zijn van alle ellende. Iepziekte wordt veroorzaakt door een schimmel die wordt overgebracht door de iepenspintkever. Na besmetting sterft de iep binnen twee of drie dagen. Via de wortels kan de schimmel zich razendsnel verspreiden, waardoor andere bomen ook besmet raken.

Dode of afstervende bomen zijn dan weer heel aanlokkelijk voor de iepenspintkever. Als die zich erin nestelt, vliegen binnen de kortste keren weer duizenden kevers uit die de ziekte vervolgens op bomen honderden meters verderop kunnen overbrengen. Vandaar de noodzaak om dode en zieke bomen snel te kappen.

Maar de iepenspintkevers kunnen zich ook nestelen in ander dood hout, zoals afgevallen takken of openhaardhout dat meegenomen is uit het bos. Daarom heeft de gemeente een brief verspreid onder de omwonenden van het bos, zodat zij in hun eigen tuin kunnen meezoeken naar besmet hout, bijvoorbeeld voor de open haard of in een takkenwal.

Fietsflat bij CS

Omdat de ziekte op zes plekken binnen het bos is opgedoken, vermoedt men dat de bron van de besmettingen op korte afstand gezocht moet worden. Kaljee houdt het ook voor mogelijk dat een bij de stormen van vorig jaar omgevallen boom de bron is, of afgewaaide takken.

Bij de fietsflat voor CS staan ook vier besmette iepen. Ook die monumentale bomen worden gekapt. Theoretisch is het mogelijk deze besmettingen met elkaar te maken hebben – de kevers hebben een actieradius van zo’n drie kilometer, maar waarschijnlijk is dat niet.

Ook de Stichting Vliegenbos is in mineur. “Dit is een van dé natuurmonumenten van Amsterdam. Daar moeten we heel voorzichtig mee zijn. Het gaat om grootschalige kap. Dat is echt dramatisch,” zegt voorzitter Joost Janmaat.

Hij dringt erop aan dat omwonenden meezoeken naar de bron van de besmettingen. “Het is heel belangrijk dat we de infectiehaard vinden. Net als bij het coronavirus eigenlijk.”

→ Het Vliegenbos in Noord is het enige bos in West-Europa met zoveel iepen.
FOTO SIEBE SWART LUCHTFOTOGRAFIE

[9] Zie voor een beschrijving van het Essen-Iepenbos https://www.floravannederland.nl/associaties/essen-iepenbos en/of https://www.ecopedia.be/natuurtypes/natuurtype-iepen-essenbos

Voor behoud van het unieke karakter van het Vliegenbos is de bescherming van de monumentale iepen in het Vliegenbos een belangrijke opgave[10]. Enkele iepen in het Vliegenbos zijn ook gastheer voor de in Nederland zeer zeldzame iepenbuisjeszwam. De bomen en het bos zijn zodoende ook mycologisch van belang.

De Nieuwe Noorder (voorheen Noorderbegraafplaats)

De Nieuwe Noorder bestaat sinds 1931. In 1921 werd de gemeente Amsterdam uitgebreid met de omliggende gemeenten Buiksloot, Nieuwendam en Ransdorp. Deze waren in 1916 zwaar getroffen door een watersnoodramp. In ruil voor hulp droegen zij hun autonomie en grondgebied over aan Amsterdam. Een van de bestemmingen voor de verkregen extra ruimte was de aanleg van een begraafplaats. Het ontwerp voorzag in een begraafplaats van 20 hectare. De opzet had een parkachtige allure, opgebouwd rond ruime elliptische en cirkelvormige paden. Uiteindelijk realiseerde de gemeente de Noorderbegraafplaats in 1931 met minder dan een derde van het oorspronkelijke oppervlak en in een veel soberder uitvoering. Veel aandacht ging daarbij naar de flora en fauna op de begraafplaats. Ook vandaag de dag nog vormt De Nieuwe Noorder een oase van groen, water en rust. Het is een gedenkpark met natuurwaarde.

Noorderbegraafplaats 17-4-1984 – Beeldbank Amsterdam

[10] Naast iepen blijken in het Vliegenbos vooral essen en esdoorns geregistreerd in het gemeentelijk bomenbeheersysteem. Door de essentaksterfte staan de essen ook onder druk. En in het beheer van esdoorns is de roetschorsziekte een factor om rekening mee te houden.

[11]

Voormalig beheerder Karel de Beurs stelde aan de hand van de vele bijzondere bomen een wandelroute samen, met beschrijvingen van de bijzonderste exemplaren. Veel bomen op de begraafplaats zijn voorzien van bordjes. Ondertussen is de beschrijving wel aan een update toe.

Deze begraafplaats is beslist een bezoek waard, wat niet hetzelfde is dat veel bomen van deze begraafplaats voldoen aan de criteria voor plaatsing op de lijst van beschermwaardige houtopstanden. Van vier monumentale iepen adviseren wij wel om die op te nemen in de lijst.

Hiernaast staat op de begraafplaats een nieuw type herdenkingsboom. Geen soort die een plaats kan krijgen op de lijst van beschermwaardige houtopstanden, maar wel een die troost kan bieden.

Herdenkingsboom De Nieuwe Noorder

[11] De bomenwandeling is nog te downloaden: https://www.denieuwenoorder.nl/wp-content/uploads/2012/08/Bomenwandeling.pdf

Het iepenarboretum

Amsterdam als de iepenhoofdstad van de wereld zet vanzelfsprekend de schijnwerper op de grote verscheidenheid aan iepen. Naast het meer informele Ulmuseum[12] voor de Hortus Botanicus in stadsdeel Centrum, heeft Noord sinds 2011 een officieel iepenarboretum.

Ulmus

Iepenarboretum onderstreept bestaansrecht iep

Wie in de wereld van de straat- en laanbomen spreekt over Amsterdam, denkt al gauw aan iepen. Het is dan ook geen wonder dat juist hier een iepenarboretum moest verrijzen.

Tekst Guus Wijchman
Beeld Peter Bennink en Hans Kaljee (gemeente Amsterdam)

Zo'n jaar of zeven geleden droeg Hans Kaljee het idee aan voor de aanleg van een iepenarboretum. Stadsdeel Amsterdam-Noord ruim deze handschoen op en maakte er plaats voor in de nieuwe wijk Overhoeks, schuin tegenover het Centraal Station aan de overkant van het IJ. Door deze situering ligt Overhoeks vol op de wind.

„Het sortimentslijstje van straat- en laanbomen waaruit je voor zo'n wijk kunt putten, is bij voorbaat kort", stelt Kaljee (bomenconsulent van de gemeente Amsterdam). „Ten tegen één dat je vanwege die wind in ieder geval ook bij de iep uitkomt. Bij de herplantingskeuze voor Overhoeks werd de iep dus meegenomen, als smal opgaande maar ook als breed uitgroeiende boom. Dat we er een arboretum van konden maken, was een bijzonder interessante bijkomstigheid."

Het Amsterdamse iepenarboretum maakt gewoon deel uit van het openbaar groen van de wijk Overhoeks. De collectie draait ook gewoon mee in de aanleg- en exploitatiebudgetten van deze wijk. Politiek gezien was het volgens Kaljee dan ook redelijk gemakkelijk te verkopen.

De iepen staan in de brede groenstrook die ligt tussen de bebouwing en de IJ-oever. Voor menig bewoner zullen de bomen weinig anders zijn dan het overige groenaangroen. Het enige dat ze voor de leek bijzonder maakt is de roestvrijstalen ring die op de boomspiegel ligt met daarop de cultivarnaam.

De 32 soorten en cultivars van het arboretum staan zijn min of meer in groepjes van smal opgaande en breed uitgroeiende types. Dit is gedaan in nauw overleg met ontwerper Ilmm

'Belgica' in het arboretum toch tot wasdom komen, redelijk hoog in. Het zal dan in ieder geval mogelijk zijn om de habitus van de oude vertrouwde selecties te vergelijken met het moderne iepenassortiment; precies zoals dat in een arboretum mogelijk moet zijn.

Met de nu geplante 32 soorten en cultivars is het arboretum nog lang niet vol. Puur afgaande op het beschikbare sortiment en wat zich overal in de wereld aan nieuwe cultivars aandient, is het volgens Kaljee geen enkel probleem om een arboretum te realiseren met meer dan honderd verschillende iepen. „We moeten echter wel lessen in hoeverre dit rebé is", waarschuwt hij.

Overhoeks is in volle ontwikkeling en voor de wijk staan nog heel wat iepen gepland. Het is dus mogelijk om die iepen, wat sortimentskeuze betreft, te laten aansluiten op het arboretum. Kaljee verwacht dat dit ook zeker gaat gebeuren. Op een gegeven moment is de wijk echter wel al en zijn de mogelijkheden om bomen aan te planten, uitgeput. Daarbij komt dat Amsterdam graag relatief grote bomen aanplant. Van veel nieuwe cultivars zijn voorlopig alleen kleine exemplaren beschikbaar. Dat maakt de aanplant in deze jonge wijk niet zo voor de hand liggend. „Al was het alleen al vanwege het feit dat je daar de bewoners geen plezier mee doet en dat jonge bomen in het stedelijk groen bij zonder kwetsbaar zijn", vult hij aan.

Andere locaties

Amsterdam heeft ook op andere locaties meerdere iepencultivars bijeengebracht. Zo zijn een jaar of vijf geleden zestien verschillende iepen bij elkaar aangeplant in het havengebied. In de in aanbouw zijnde wijk Ijburg staan elf iepencultivars, waaronder de nog vrijwel onbekende 'Rebona' en 'Nanguen' (handelsnaam Lutece). De aanplant op Ijburg wordt op termijn aangevuld met hoogresistente cultivars als 'San Zanobi', 'Wanoux' (handelsnaam Vada) en 'Plinio'.

Beide locaties draaien mee in het gebruikswaardenonderzoek van Praktijkonderzoek Plant & Omgeving (PPO) in Lisse. Voor de onderzoekers zijn deze straat- en laanbeplantingen ideaal, want de cultivars zijn door elkaar aangeplant.

Iepenarboretum onderstreept bestaansrecht iep

Zo zijn er lanen in Ijburg waar alle elf cultivars steeds in dezelfde volgorde zijn herhaald. Deze klonen zijn dus onder praktisch vergelijkbare omstandigheden op hun gebruikswaarde te beoordelen.

Revival van de iep

Het arboretum kan volgens Kaljee bijdragen tot de revival van de iep, zoals hij die de laatste jaren waarneemt. Ook verwacht hij dat de uitkomsten van het gebruikswaardenonderzoek van PPO de iep straks wind in de zeilen geven. Want er dreigt schaarste. Er is nog maar een handvol kwekerijen die de iep op redelijke schaal produceren. Groeit de belangstelling weer, dan is opschaling nodig.

Hoewel Kaljee het gebruikswaardenonderzoek toejuicht, hoeft de waarde van de iep wat hem betreft niet meer te worden onderzocht: die staat als een huis. Ook heeft hij het volste vertrouwen in de resistentie van de nieuwe cultivars die de sinds de jaren zeventig op de markt zijn gekomen.

Hij hoeft in dit verband alleen maar te wijzen op het iepziektebeleid dat Amsterdam al tachtig jaar voert. Dit is gebaseerd op het zo snel mogelijk verwijderen van zieke exemplaren. Vervolgens wordt die boom wijwel altijd vervangen door weer een iep; sinds de jaren zeventig vooral door hoogresistente cultivars.

De term hoogresistent neemt Kaljee consequent in de mond. Het lijkt hier te gaan om politiek correct woordgebruik. „In het onderzoek zijn nieuwe cultivars wel ziek te maken. Dus redeneert menig groenbeheerder dat ze niet volledig resistent zijn. Dit is ongelooflijk jammer en ook verwarrend. Want in de praktijk echter blijken die nieuwe iepen geen van alle vatbaar te zijn voor de schimmel die de ziekte veroorzaakt", zegt hij hierover. Zijn gelijk haalt hij uit het gewaande verwijderings- en vervangingsbeleid. Van de iepen die sinds de jaren zeventig zijn aangeplant, is tot dusver nog geen enkele ziek geworden. „Je kunt dus gewoon stellen dat het resistente cultivars zijn, ook al mag je dat zo niet zeggen", besluit hij. Er is dan ook geen reden om ensan te twijfelen dat de iep voorlopig veruit de belangrijkste stadsboom van Amsterdam zal blijven.

Iepenarboretum in Tuin en Landschap juni 2011

Dit arboretum moet gekoesterd worden, maar het is niet zinvol om al deze jonge bomen op de lijst van beschermwaardige houtopstanden te zetten. Wat wel nodig is, is dat dit arboretum ook als arboretum beheerd wordt. Het is zeer spijtig dat deze bomen meerdere keren opgekroond zijn. Juist in een arboretum moet je takken, bladeren, bloemen en vruchten op ooghoogte zichtbaar houden. Dus geen standaard 'begeleidingssnoei' uitvoeren.

Hiernaast is het van belang dat de ringen met namen zichtbaar blijven.

[12] Zie hiervoor blz. 37-38 van ons actualiseringsdvies voor SD Centrum

32 PS

VRIJDAG 15 SEPTEMBER 2023 HET PAROOL

Onze eigen broccoliboom

Op de Noordelijke IJ-oever ontstond twintig jaar geleden het idee voor een bomentuin met alleen iepen. Omdat de iep dé boom is van Amsterdam. Het iepenarboretum werd ingericht met behulp van bomenexpert Hans Kaljee (63). 'De iep doet het onder alle omstandigheden goed.' tekst Maarten Moll, foto Mariet Dingemans

HET PAROOL VRIJDAG 15 SEPTEMBER 2023

PS 33

'De iep is de karakterboom van Amsterdam. De Hollandse iepen planten we hier al een paar honderd jaar'

Over de iep

Meest aangeplante bomen in Amsterdam

Het iepenarboretum in Noord. De bomen zijn in 2010 geplant.

Parool 15 september 2023 - https://www.parool.nl/ps/in-bomentuin-in-noord-staan-70-iepen-in-32-verschillende-soorten-het-is-de-broccoliboom-van-amsterdam~bf8a378b/

En als laatste ontbreekt in het arboretum nog steeds een Bea Schwarz-iep. Gezien het belang van Bea Schwarz voor de ontdekking van de oorzaak van de iepziekte, mag haar boom hier niet ontbreken[13].

De Meerpadkastanje, de oudste boom van Noord

De heer Honekamp, voor zijn Houtwinkel in Amsterdam, koestert zijn kastanje die een centrale plaats in zijn winkel inneemt. foto's: Christian Scheres

De paardenkastanje in Bomennieuws 1993

Zoals wel vaker met oude bomen is de precieze leeftijd van deze paardenkastanje onbekend. De bomenstichting hield het er in 1993 op dat hij toen al 180 jaar oud was. Het Amsterdamse Bomenboek uit 2007 schatte hem jonger en schrijft dat hij waarschijnlijk uit 1865 stamt. Het Landelijke register volgt dit met plantjaar 1860-1870. Deze paardenkastanje van waarschijnlijk dus

[13] Zie ook blz. 8 van het advies voor SD Nieuw-West
https://maps.amsterdam.nl/bomen_bijzonder/Downloads/Advies_algemeen_Nieuw-West.pdf

ruim 160 jaar, heeft het nodige meegemaakt. Hij overleefde de watersnoodramp van 1916, waarbij ook het Meerpad onderliep. En de uitbreiding van de houtwinkel van de heer Honekamp betekende ook niet het einde van de boom. Hij mocht blijven staan en door het dak verder groeien.
Bijna legde de boom daarna nog het loodje vanwege een gaslek, maar ook daarvan herstelde de kastanje. In 1993 verklaart de trotse eigenaar van winkel en boom: “de boom was er eerder dan ik, en staat me beslist niet in de weg. Ik vond het doodzonde om mijn zaak uit te moeten breiden ten koste van de boom. Tegenwoordig zeggen mensen veel te snel dat zo’n boom alleen maar lastig is. Ze zouden eens wat meer respect moeten opbrengen voor alles wat leeft”. Als geschenk voor de 25-jarige Bomenstichting, nam de Nationale Bomenbank in 1995 de verzorging van deze bijzondere boom op zich. In 2016/2017 is de winkel weer afgebroken en de boom staat er nog steeds. Officieel opnieuw in de tuin van Nieuwendammerdijk 215.

Watercipres Pettenlaan

Met 460 cm stamomtrek is de watercipres in de Pettenstraat de dikste watercipres van Amsterdam. Watercipressen waren voor de Tweede Wereldoorlog enkel als fossiel bekend[14]. De eerste zaden kwamen in 1947 naar Nederland. Deze watercipres is in 1961 geplant en heeft het in de Pettenstraat duidelijk zeer naar de zin.

[14] Zie blz. 28 van ons actualiseringadvies voor SD Centrum

Monumentaaliepen Wingerdweg

Inspraak herinrichting Wingerdweg Zuid

Algemeen 19 juli 2021, 09:53

NOORD – Het dagelijks bestuur van stadsdeel Noord heeft de nota van uitgangspunten voor de herinrichting Wingerdweg Zuid vrijgegeven voor inspraak. Van maandag 19 juli tot en met zondag 12 september kunnen belanghebbenden reageren. Dat kan digitaal of schriftelijk.

De Wingerdweg Zuid. (Foto: gemeente Amsterdam)

De Wingerdweg Zuid 10 juli 2023

De negen nog aanwezige monumentaaliepen op de Wingerdweg verdienen elk hun plek op de lijst met beschermwaardige houtopstanden te behouden. De herinrichting van de straat in 2023 maakt wel duidelijke dat plaatsing op de lijst alleen onvoldoende is, evenals voorschriften om in het werk de wortelzone van bomen te beschermen. De gemeente moet echt Toezicht en Handhaving versterken.

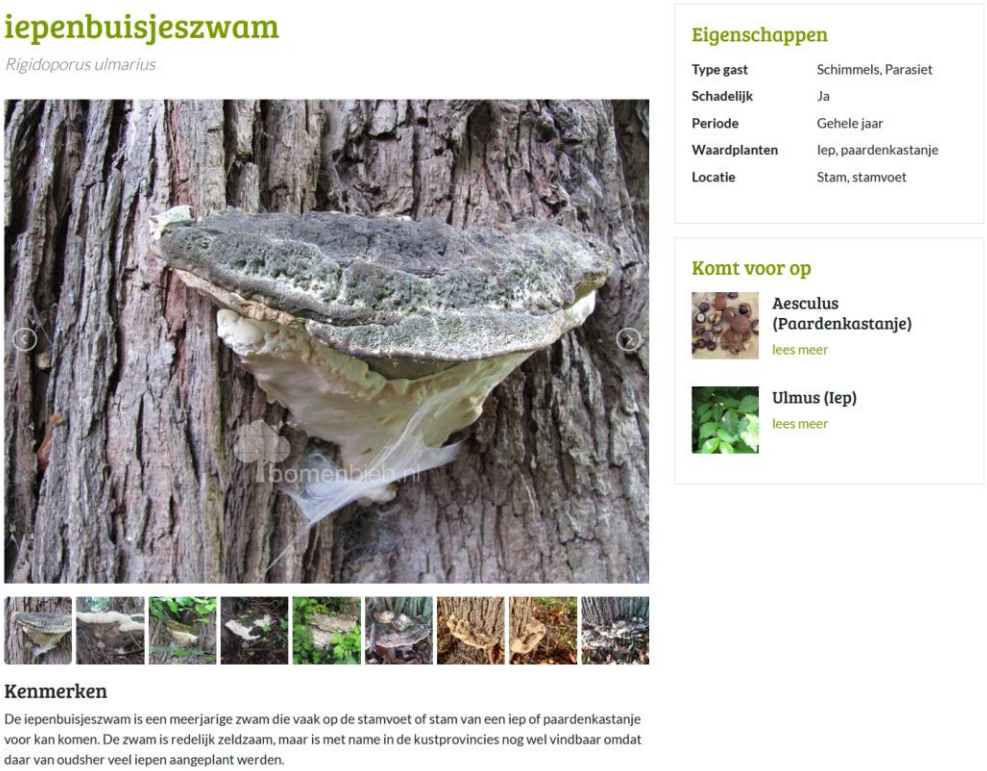
Wilhelmina-plataan Sijsjesstraat

De Wilhelmina-plataan is jonger en dunner dan de kampioenplataan in de Tolhuistuin. Maar hij is ook zeer beedbepalend en heeft wel een prachtige afgeschermde groeiplaats. Deze plataan heeft de ruimte om te wortelen en vangt voldoende licht om goed te groeien. In het Amsterdamse Bomenboek uit 2007 wordt al gemeld dat de plataan voortdurend gesnoeid moet worden om niet tegen de omringende huizen aan te groeien.
De bebouwing stamt van 1919, dus als dit bordje klopt is de boom eerder geplant dan de bouw van de woningen. Het verhaal rond deze boom, moet nog een keer goed uitgezocht worden. Maar waarschijnlijk is de boom later geplant ter ere van de opening door de koningin van de nieuwe buurt in 1918. De boom zal het zelf verder weinig uitmaken of die in 1918 of 1920 geplant is. Die wil hier gewoon nog honderden jaren rustig doorgroeien.

Pluimiep Tolhuistuin met iepenbuisjeszwam

De bijna 100-jarige pluimiep in de Tolhuistuin is de gastheer van de zeldzame iepenbuisjeszwam. En daarmee is deze iep ook een mycologisch monument.

iepenbuisjeszwam

Rigidoporus ulmarius

Eigenschappen

Type gast	Schimmels, Parasiet
Schadelijk	Ja
Periode	Gehele jaar
Waardplanten	Iep, paardenkastanje
Locatie	Stam, stamvoet

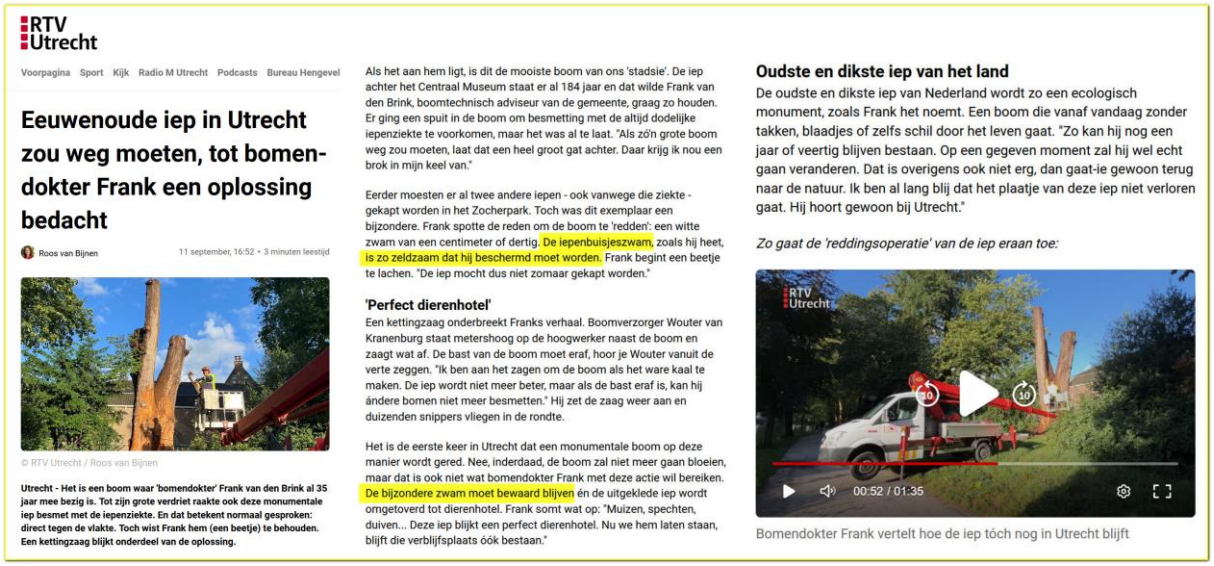
Komt voor op

Aesculus (Paardenkastanje) lees meer

Ulmus (Iep) lees meer

Kenmerken

De iepenbuisjeszwam is een meerjarige zwam die vaak op de stamvoet of stam van een iep of paardenkastanje voor kan komen. De zwam is redelijk zeldzaam, maar is met name in de kustprovincies nog wel vindbaar omdat daar van oudsher veel iepen aangeplant werden.

RTV Utrecht

Voorpagina Sport Kijk Radio M Utrecht Podcasts Bureau Hengevel

Eeuwenoude iep in Utrecht zou weg moeten, tot bomen-dokter Frank een oplossing bedacht

Roos van Bijnen 11 september, 16:52 • 3 minuten leestijd

© RTV Utrecht / Roos van Bijnen

Utrecht - Het is een boom waar 'bomendokter' Frank van den Brink al 35 jaar mee bezig is. Tot zijn grote verdriet raakte ook deze monumentale iep besmet met de iepenziekte. En dat betekent normaal gesproken: direct tegen de vlakte. Toch wist Frank hem (een beetje) te behouden. Een kettingzaag blijkt onderdeel van de oplossing.

Als het aan hem ligt, is dit de mooiste boom van ons 'stadsie'. De iep achter het Centraal Museum staat er al 184 jaar en dat wilde Frank van den Brink, boomtechnisch adviseur van de gemeente, graag zo houden. Er ging een spuit in de boom om besmetting met de altijd dodelijke iepenziekte te voorkomen, maar het was al te laat. "Als zo'n grote boom weg zou moeten, laat dat een heel groot gat achter. Daar krijg ik nou een brok in mijn keel van."

Eerder moesten er al twee andere iepen - ook vanwege die ziekte - gekapt worden in het Zocherpark. Toch was dit exemplaar een bijzondere. Frank spotte de reden om de boom te 'redden': een witte zwam van een centimeter of dertig. De iepenbuisjeszwam, zoals hij heet, is zo zeldzaam dat hij beschermd moet worden. Frank begint een beetje te lachen. "De iep mocht dus niet zomaar gekapt worden."

'Perfect dierenhotel'

Een kettingzaag onderbreekt Franks verhaal. Boomverzorger Wouter van Kranenburg staat metershoog op de hoogwerker naast de boom en zaagt wat af. De bast van de boom moet eraf, hoor je Wouter vanuit de verte zeggen. "Ik ben aan het zagen om de boom als het ware kaal te maken. De iep wordt niet meer beter, maar als de bast eraf is, kan hij ándere bomen niet meer besmetten." Hij zet de zaag weer aan en duizenden snippers vliegen in de rondte.

Het is de eerste keer in Utrecht dat een monumentale boom op deze manier wordt gered. Nee, inderdaad, de boom zal niet meer gaan bloeien, maar dat is ook niet wat bomendokter Frank met deze actie wil bereiken. De bijzondere zwam moet bewaard blijven én de uitgeklede iep wordt omgetoverd tot dierenhotel. Frank somt wat op: "Muizen, spechten, duiven... Deze iep blijkt een perfect dierenhotel. Nu we hem laten staan, blijft die verblijfsplaats óók bestaan."

Oudste en dikste iep van het land

De oudste en dikste iep van Nederland wordt zo een ecologisch monument, zoals Frank het noemt. Een boom die vanaf vandaag zonder takken, blaadjes of zelfs schil door het leven gaat. "Zo kan hij nog een jaar of veertig blijven bestaan. Op een gegeven moment zal hij wel echt gaan veranderen. Dat is overigens ook niet erg, dan gaat-ie gewoon terug naar de natuur. Ik ben al lang blij dat het plaatje van deze iep niet verloren gaat. Hij hoort gewoon bij Utrecht."

Zo gaat de 'reddingsoperatie' van de iep eraan toe:

RTV Utrecht 00:52 / 01:35

Bomendokter Frank vertelt hoe de iep tóch nog in Utrecht blijft

De bekendste iep waarop deze zwam voorkwam was de Utrechtse duiveltjesiep op het Singelplantsoen achter het Centraal Museum. Bijna tweehonderd jaar oud was het niet zijn bomengast de iepenbuisjeszwam die 'm nekte. Afgelopen jaar (2024) is deze oudste en dikste iep van Nederland bezweken aan de iepziekte. Om de boom ten behoeve van de zeldzame iepenbuisjeszwam te behouden zonder dat het staande hout een iepziekte- besmettinghaard zou worden, is deze iep van de schors ontdaan.

https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/3785756/eeuwenoude-iep-in-utrecht-zou-weg-moeten-tot-bomendokter-frank-een-oplossing-bedacht

Mocht de pluimiep in de Tolhuistuin ziek worden, dan kan een voorbeeld genomen worden aan hoe in Utrecht de bescherming van de specifieke biodiversiteitswaarde van hun boom is aangepakt.

Kampioenbomen

Wij vinden het passend om van ieder stadsdeel ook de echte kampioenen aan te geven. Dit is geen aanvullende juridische categorie[15], maar betreft de bomen die vanuit cultureel en educatief oogpunt extra in de schijnwerpers gezet moeten worden. Het zijn de bomen van uitzonderlijke betekenis, van een klasse apart. Als dat niet op het niveau is van Nederland of Amsterdam, dan toch overduidelijk voor het betreffende stadsdeel. Die uitzonderlijkheid kan bijv. liggen in het zijn van de dikste, hoogste, oudste, zeldzaamste, e.d., maar ook in het bijzondere verhaal achter de boom, zoals bij de Anne Frankboom het geval was.

In stadsdeel Noord hebben we dertien kampioenbomen aangetroffen:

ID Bomen	Straat	Boomsoort	Boomsoort nl	Plantjaar	Stamomtrek
405041	Adelaarsweg	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cv)	1930	397 cm
397501	Aldebaranplein	Pterocarya fraxinifolia	Gewone vleugelnoot	1970	399 cm
468886	Achterlaan	Fraxinus excelsior	Gewone es	1900	344 cm
405041	Adelaarsweg	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cv)	1930	397 cm
397501	Aldebaranplein	Pterocarya fraxinifolia	Gewone vleugelnoot	1970	399 cm
396614	Avenhornstraat	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	1950	555 cm
433699	Bieslookpad	Ulmus minor `Hoersholmiensis`	Gladde iep (cv)	1955	379 cm
396569	Buiksloterweg	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cv)	1920	418 cm
428822	Buiksloterweg	Platanus hispanica	Gewone plataan	1880	480 cm
432229	Nieuwendammerer-dijk / Meerpad	Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje	1865	289 cm
402820	Orionplantsoen	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	1985	384 cm
432545	Pettenstraat	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	1961	460 cm
396662	Volendammerweg	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	1965	411 cm

[15] Voor al deze bomen is natuurlijk het advies om ze op de lijst van beschermwaardige houtopstanden te houden of te zetten, maar daarbinnen hebben ze op grond van de Amsterdamse Bomenverordening juridisch gezien geen andere status dan de andere bomen op deze lijst. Vanuit cultureel, educatief en communicatief oogpunt hebben ze wel de hoogste betekenis voor de stad. In het Amsterdamse Bos geldt geen gemeentelijke bomenverordening. De vier kampioenen in het Amsterdamse Bos kunnen dus geen juridische status als beschermwaardige houtopstand krijgen.

Bijlage 1: Criteria plaatsing op lijst van beschermwaardige houtopstanden

Operationalisatie door CBH, actualisatie vastgesteld 13 november 2024

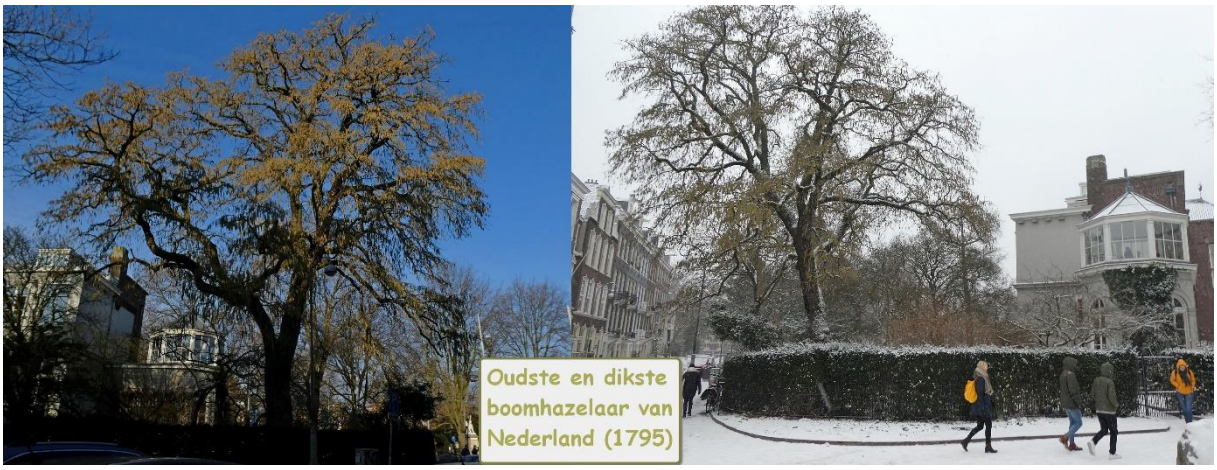
A. Inleiding

De Amsterdamse bomenverordening biedt het college de mogelijkheid om een lijst beschermwaardige houtopstanden vast te stellen. Het gaat hierbij om (groepen) bomen die gezien hun bijzondere karakter extra aandacht en bescherming behoeven & verdienen bovenop de bescherming die de bomenverordening al biedt aan reguliere houtopstanden.

Exclusiviteit

Het betreft dus nadrukkelijk niet een lijst van alle mooie bomen in Amsterdam. Voor plaatsing op de lijst moet een houtopstand zich echt duidelijk onderscheiden. Alleen dan houdt de lijst bijzondere betekenis en blijven de extra inspanningen voor behoud haalbaar en verdedigbaar. Naar verwachting zal tussen de 1 à 2 % van het geregistreerde bomenbestand in Amsterdam hieraan voldoen.

Bij de beoordeling van de mate waarop een boom zich duidelijk onderscheidt, kijkt de commissie allereerst naar Amsterdam als geheel met overig Nederland als referentie daarbij. Gezien de verscheidenheid in leeftijd en (stedenbouwkundige) opbouw van de verschillende stadsdelen kijkt de commissie in zijn advisering ook naar de bijzondere betekenis van de houtopstand voor het betreffende stadsdeel. Het is voor alle bewoners van belang ook in hun nabije omgeving bijzondere bomen te kunnen ervaren.

Bloeiende boomhazelaar Hortus Amsterdam

Boom en houtopstand

Bij plaatsing op de lijst wordt in principe elke individuele boom die onderdeel vormt van de houtopstand expliciet aangewezen. Een houtopstand in de zin van de bomenverordening kan echter ook bestaan uit meerdere bomen, hakhout, boomvormers of andere houtachtige gewassen - met minimale stamomtrek van 31 cm op 1m30 hoogte - die onderdeel uitmaken van een houtwal, een grotere (lint)begroeiing van heesters en struiken of een beplanting van bosplantsoen. Houtige klimplanten die zelf de minimale stamomtrek hebben, kunnen zowel zelfstandig als tezamen met de

boom waarin ze klimmen worden aangewezen als beschermwaardige houtopstand. Meest in het oog lopend zijn de oude Blauwe regens & Wilde wingerds tegen gevels in Zuid & Centrum.

120-jarige Blauwe regen, Amstel 169-171

Extra aandacht en bescherming

De bomen op deze lijst krijgen niet alleen extra juridische bescherming, maar ook qua beheer zal meer inspanning geleverd worden om deze bomen zo vitaal mogelijk te behouden. Voor gemeentelijk bomen betekent dit dat in de budgetten rekening wordt gehouden met hogere normkosten. Voor particuliere bomen heeft de gemeente een subsidieregeling[16].

Indien er zwaarwegende omstandigheden zijn waarom een boom op de lijst niet te handhaven is op de huidige plek, dan is het uitgangspunt dat de boom verplaatst wordt naar een nieuwe locatie. Een recent voorbeeld hiervan is de iep op het Waterlooplein met een voor die soort zeer grote en zeldzame heksenbezem.

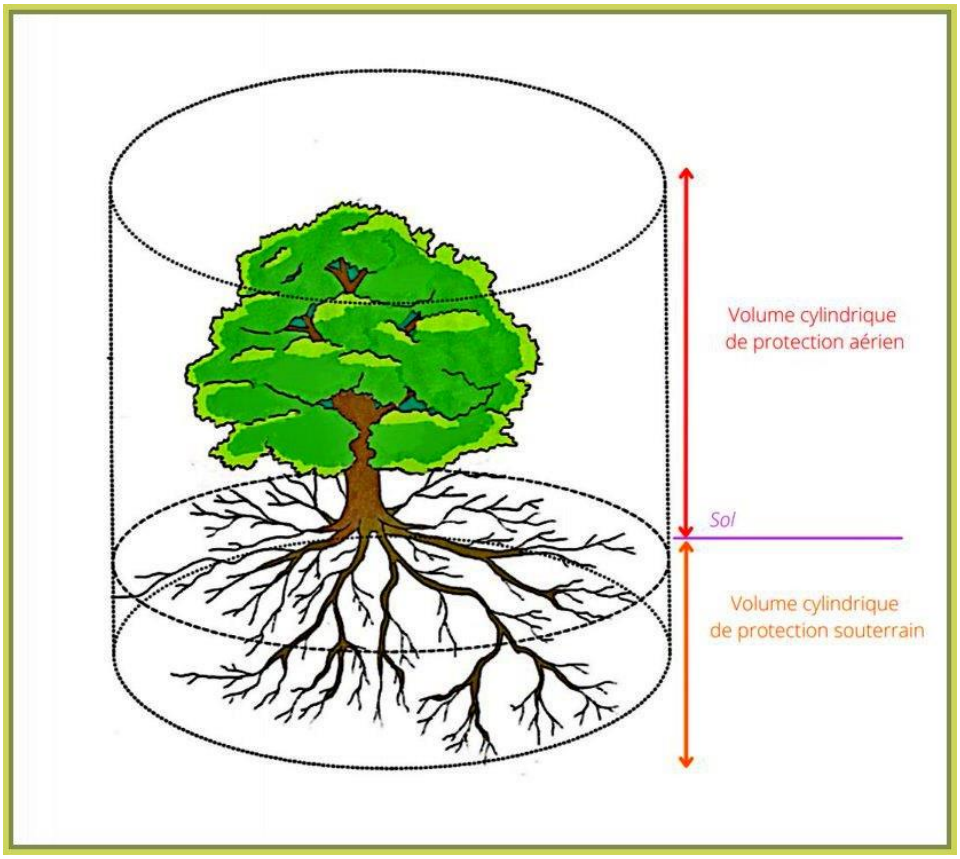
Groeiplaatsbescherming, ook in Omgevingsplannen

Conditievermindering van de bomen door nadelige ingrepen in de groeiplaats (zoals verdichting, wortelbeschadigingen, grondwaterpeilveranderingen), wordt veelal pas jaren later echt zichtbaar[17]. Maar is wel een van de belangrijkste oorzaken dat bomen in de stad niet oud worden. De

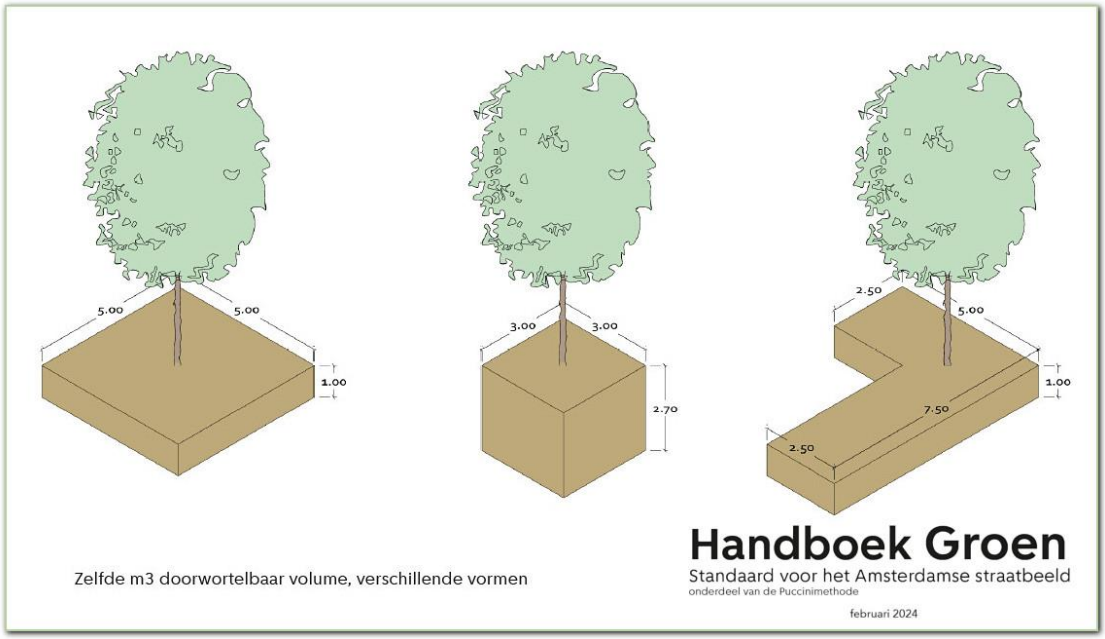
[16] Deze regeling bleek in 2021 uitgeput vanwege het beroep op andere groensubsidies. Naar aanleiding hiervan heeft de commissie op 22-12-2021 een ongevraagd advies uitgebracht. Een beroep op de regeling is sinds 24-4-2024 weer mogelijk.

[17] Net zoals de gevolgen van maaischade na enkele jaren resulteren in zodanige aantastingen dat veiligheidskap onvermijdelijk wordt.

bomenverordening biedt weliswaar juridische bescherming voor bomen, maar is niet toegesneden op adequate bescherming van de groeiplaats. Naast het zetten van beschermwaardige houtopstanden op de lijst ex art. 10 van de bomenverordening, vraagt effectieve bescherming dus ook het opnemen van de groeiplaats in het omgevingsplan, het rekening hiermee houden bij vergunningverlening voor werken in de openbare ruimte (WIOR), plus goede inspectie en handhaving daarbij.

N.B. In de Amsterdamse situatie zal het wortelpakket door obstakels e.d. vaak een andere vorm hebben dan de afgebeelde cilindrische

B. De criteria nader beschouwd

Zoals in de inleiding aangegeven, moeten bomen echt onderscheidend zijn om in aanmerking te komen voor een plaats op de lijst van beschermwaardige houtopstanden. De bomenverordening noemt zes waarden waarmee in ieder geval rekening moet worden gehouden bij de beslissing over plaatsing op de lijst.

a. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
b. de cultuurhistorische betekenis van de houtopstand;
c. de natuurwaarde van de houtopstand;
d. de zeldzaamheidswaarde van de houtopstand;
e. de ouderdom van de houtopstand;
f. de levensverwachting van de houtopstand.

Omgang met de criteria

In de toelichting bij de bomenverordening worden de criteria (art. 12) verder toegelicht.

De commissie houdt op de volgende manier rekening met die criteria.

a. Beeldbepalende waarde

Voor de beeldbepalende waarde van een houtopstand beoordeelt de commissie of deze door zijn verschijningsvorm onvervangbaar is voor het karakter van zijn omgeving. De subjectieve beoordeling hiervan wordt ondersteund door objectieve gegevens zoals het plantjaar van de boom, de stam- en kroondiameter en de hoogte. Tevens geldt hierbij de stedenbouwkundige of landschappelijke context van de locatie als belangrijke factor. Voorbeeld is de rode beuk van Sloten in de tuin van de vml. parochiewoning. Voorbeeld aan de zuidoost-kant van de stad zijn enkele relatief oude en beeldbepalende bomen op de begraafplaats Driemond. In stadsdeel West de platanen op het Leidse Bosje, in Centrum de Canadese populier op het Weteringplantsoen, in Oost de Olifantsiep op de Zeeburgerdijk.

Het kan zijn dat de beeldbepalende waarde raakt aan de cultuurhistorische betekenis van de houtopstand. Zie verder onder cultuurhistorische betekenis.

b. Cultuurhistorische betekenis

De cultuurhistorische betekenis wordt bepaald doordat de houtopstand is verweven met de geschiedenis van de omgeving of met een belangrijke of bijzondere gebeurtenis in het recente of verdere verleden. Ook een relatie met vroegere functies of gebruiken kan deze waarde nader invulling geven, zoals bijvoorbeeld een functie als markeringsboom bij de begrenzing van een bepaald gebied of als baken langs wegen en rivieren. Grofweg is er onderscheid te maken in twee aspecten: het ruimtelijke aspect van de cultuurhistorie (i) en het verhaal en de betekenis ervan (ii). Een houtopstand kan zowel op een van beide als op beide aspecten cultuurhistorische betekenis hebben.

I Ruimtelijke kwaliteit en ontwerp

Bomen die onderdeel zijn van een beschermd stadsgezicht of monument hebben vaak grote cultuurhistorische waarde. Dit zijn bomen die onderdeel zijn van het ontwerp en het aanzicht van het stadsgezicht of monument meebepalen. Denk aan de bomen langs de grachten in het Rijksbeschermd stadsgezicht ‘Binnen de Singelgracht’. Ruim vier eeuwen geleden plantte Amsterdam als eerste stad in de wereld op systematische wijze bomen aan. Dit “tot cieraat van de stad

ende het schutten van de son". Houtopstanden kunnen ook buiten beschermde stadsgezichten en monumenten van meer dan gewone waarde zijn vanwege de positie van de houtopstand binnen een bijzonder ruimtelijk plan, een stedenbouwkundig ontwerp of een park – of tuinontwerp. Het gaat hier om de samenhang tussen de stedenbouw en de opzet van het groen (bijvoorbeeld de ‘bomentaal’) of het deel uitmaken van een specifiek waardevol ontwerp van een (tuin)architect of stedenbouwkundige.

Denk hierbij aan de Italiaanse populieren of paardenkastanjes die op sleutelposities zijn gepositioneerd in het ruimtelijk ontwerp van Berlage voor Amsterdam Zuid. Een later voorbeeld is de structuur van iepen aan de noordoever van de Sloterplas. Ook kan het zijn dat houtopstanden deel uitmaken van een bijzondere park- of tuinaanleg, bijvoorbeeld ontwerpen van Springer, Mien Ruys of Jakoba Mulder. De leilinden die onlosmakelijk deel uitmaken van de tuininrichting van de monumentale boerderij Akerstein in Sloten, zijn juist vanwege de ruimtelijke samenhang met het pand van monumentale waarde.

II Verhaal, betekenis en cultuurhistorie

Een houtopstand kan een markering zijn van een bijzondere historische gebeurtenis, of juist de context of symboliek van een plek duiden waar bepaalde gebeurtenissen of rituelen plaatsvinden of hebben plaatsgevonden. Een markeringsboom bij een begrenzing van een bepaald gebied heeft cultuurhistorische waarde. Evenzo een lindeboom op een kerkplein, waaronder huwelijken zijn voltrokken en berechtingen hebben plaatsgevonden. Ook een oude treurboom op een begraafplaats heeft deze kwaliteit. De houtopstand is hier deel van een verhaal of vertelt een verhaal en/of zijn ‘toeschouwer’ geweest bij een bijzondere gebeurtenis. Ook herdenkingsbomen die ter gelegenheid van bijzondere gebeurtenissen zijn geplant, vallen onder dit criterium.

Denk bij dit criterium aan ‘’de boom die alles zag’’ in de Bijlmer en de treures op het voormalige kerkhof in Oud Osdorp. Of aan de bomen van het Leidsebosje, die op een van oudsher belangrijke plek in de stad zijn gesitueerd: als deel van de verdedigingswerken (stadswallen) en nu een attractieve plek in de openbare ruimte.

Watercipressen Nadezjda Mandelstamstraat

Ook kan het zijn dat de ruimtelijke context geheel is veranderd, maar de bomen deze (stedelijke) verandering hebben ‘overleefd’. Denk hierbij aan de canadapopulieren bij de entree van het KNSM-eiland of de watercipressen bij de Nadezjda Mandelstamstraat[18]. De houtopstanden zijn hier van waarde vanwege de gelaagdheid, de transformatie van de stad met behoud van het oorspronkelijk groen(ontwerp). Zij geven betekenis aan het (stads)landschap en maken het leesbaar.

Dakplatanen Gaasperpark

De groep dakplatanen in het Gaasperpark zijn in het stadsdeel uniek in hun vorm en markeren een bijzondere plek die herinnert aan het voormalige entreegebied voor de Floriade.

[18] Vier stuks uit 1966 (ID 537451, ID 537443, ID 537444, ID 537445, geplant begin jaren 70?), aangevuld met extra exemplaren in 2003 (na de sloop-nieuwbouw).

Onder cultuurhistorisch waardevolle houtopstanden vallen dus onder andere:

- Bomen die een belangrijke waarde zijn binnen een bijzonder ruimtelijk ontwerp, waaronder bomen beschreven als redengevend onderdeel bij een beschermd stadsgezicht of monumentaal park (conform Monumentenwet of Erfgoedverordening) en/of UNESCO-gebied,
- Bomen als onderdeel van een ensemble met een historisch bouwwerk (conform Monumentenwet of Erfgoedverordening),
- Herdenkingsboom (bijv. Ooggetuigenboom, Koningsboom, Geboorteboom, Verzetsboom).
- Bomen die anderszins een specifieke historische (markerings)functie hadden (bijv. Gerechtslinde, Bakenboom, Grensboom)

Natuurtuin De Wiedijk. Populier met oude dikke klimop,

die bovendien gastheer is voor de zeldzame klimopbremraap (Orobanche hederae).

c. Natuurwaarde

Bij de advisering over het plaatsen van een houtopstand op de lijst van beschermwaardige houtopstanden wordt door de commissie bij het criterium natuurwaarde – conform de toelichting in

bij de bomenverordening - vooral gekeken naar de betekenis van de specifieke houtopstand voor het herbergen van zeldzame dieren en planten.

Dat neemt niet weg dat veteraanbomen ook een belangrijke algemenere functie hebben als drager van biodiversiteit. De commissie kijkt daarom voor de beoordeling van natuurwaarde specifiek of bij verlies van de boom, een andere boom die functie wel of niet zomaar kan overnemen.

Een boom kan bovendien een uitzonderlijk hoge ecologische waarde vertegenwoordigen door een rijke bloei die belangrijk is voor insecten als er in die omgeving in die periode weinig voedsel te halen valt. De boom kan hiernaast een bijzondere biotoop vormen waarbij het verdwijnen van de boom onomkeerbare schade zou geven aan beschermde soorten die van deze plek afhankelijk zijn zoals een oude klimop die een rijkdom aan leven herbergt. Dan is ook de klimop in combinatie met de boom beschermwaardig.

d. Zeldzaamheidswaarde

De commissie kijkt bij haar beoordeling van de zeldzaamheidswaarde naar de mate waarin de houtopstand in dendrologisch opzicht van een zeldzame soort of variëteit is, weinig voorkomt in Amsterdam of in het stadsdeel, een bijzondere groeivorm heeft of de dikste, oudste of hoogste is. Een boom of houtopstand is extra waardevol als bijzonderheid indien deze bij kap niet makkelijk meer door herplant met een nieuw exemplaar vervangen kan worden. Dat kan dus ook gelden voor een boomtechnisch onooglijk scheve oude boom die echter om zijn karakteristieke vorm wordt gewaardeerd en als herkenningspunt in een park dient, of als speelboom belangrijk is.

De commissie zal niet adviseren elke net afwijkende cultivar van willekeurige leeftijd op basis van zeldzaamheid op de lijst te zetten. Dan is het einde zoek. Zoals Professor Jan Lever in 1993 al schreef in zijn voorwoord van het boek “Waardevolle bomen in Amsterdam”, de stad is één groot Arboretum. Maar voor oudere cultivars die dreigen te verdwijnen en autochtoon genenmateriaal van inlandse soorten ligt dit anders. Dat laatste zullen we in Amsterdam niet snel aantreffen, maar cultuurhistorisch belangrijke cultivars als de Bea Schwarziep en Christine Buismaniep verdienen zeker een plek op de lijst.

Klimboom Sarphatipark

e. Ouderdom

Door de stadse dynamiek worden de bomen in Amsterdam gemiddeld niet ouder dan 43 jaar, en daarmee oudere bomen al snel schaars. In de Amsterdamse Bomenverordening is bewust geen harde leeftijdsgrens opgenomen voor plaatsing op de lijst. De groensituatie in de stad is namelijk te divers om met een algemene minimumleeftijd te werken.

De commissie gaat voor Amsterdam uit van een grens van 50 jaar of ouder als een goed criterium, tenzij er specifieke redenen zijn om ook een jongere boom aan de lijst toe te voegen. Denk in Zuidoost aan de in 2000 geplante herdenkingsboom voor de afschaffing van de slavernij, de Baron Boni Jolicoeurboom.

Een boom van 80 jaar of ouder zal in het algemeen alleen al op grond van de leeftijd een plaats op de lijst verdienen, tenzij er specifieke redenen zijn om dat niet te adviseren. Zoals bijvoorbeeld bij geringe resterende levensverwachting.

Buiten de ring zijn oude bomen nog zo zeldzaam dat een boom van 80 jaar of ouder al snel een plaats op de lijst zal verdienen[19]. Binnen de ring zijn gelukkig meer oudere bomen aanwezig. Uitgezonderd de oudste bomen, zal leeftijd alleen onvoldoende grond zijn om plaatsing op de lijst te rechtvaardigen.

f. Levensverwachting

De verordening geeft geen harde grens voor de resterende levensverwachting van de houtopstand. De commissie sluit zich bij haar adviezen aan bij de gangbare grens van een minimumverwachting van 10 jaar. Een verwachting die overigens in de praktijk niet enkel afhankelijk is van de conditie van de boom maar mede afhankelijk van mogelijkheden voor groeiplaatsverbetering en van de

[19] Veelal gaat de leeftijd samen met andere waarden zoals beeldbepalendheid en ecologische waarde. Maar er kunnen ook redenen om juist te adviseren een oude boom niet op de lijst te zetten. Dit geldt bijvoorbeeld als de boom nog maar een geringe levensverwachting heeft.

mogelijkheden om de standplaats zo her in te richten dat de boom ook voldoende veilig behouden kan worden.

Conditie, structuur of vitaliteit?

ecopedia
bouwen aan groenexpertise

Spraakverwarring bij het beoordelen van bomen

Bij de beoordeling van bomen worden de termen conditie en vitaliteit heel vaak door elkaar gebruikt. Dat zorgt voor verwarring, want ze betekenen wel degelijk iets anders. Ook een holte of houtrot in een boom, een probleem met de boomstructuur, wordt vaak onterecht geassocieerd met een verminderde conditie of vitaliteit.

De structuur van een boom is het geheel van stam, takken en wortels. Bij het beoordelen van de structuur focus je op symptomen van mechanische gebreken (holtes, scheuren, houtrot, ...) en symptomen die wijzen op herstel door de boom zelf (reactiehout, wondovergroeiingsweefsel, ...)

De conditie van een boom is een momentopname van de 'gezondheidstoestand' van een boom, los van structurele gebreken. De conditie wordt waargenomen of gemeten aan de hand van de bladbezetting, bladgrootte, bladkleur, scheutlengte, chorofylfluorescentie, …

Bij een boombeoordeling is het belangrijk om conditie en structuur los van elkaar te beoordelen. Ondanks het feit dat beide elkaar wel kunnen beïnvoeden, zijn ze in principe niet aan elkaar gekoppeld. Om een voorbeeld te geven: een boom kan een prima conditie hebben en een mooie volle, donkergroene kroon hebben, maar op het punt staan om volledig in elkaar te storten door scheuren, holtes en houtrot. Anderzijds kan een boom ook dood zijn (en dus een slechte conditie hebben), maar toch geen gebreken vertonen en structureel perfect in orde zijn.

En wat dan met vitaliteit? Dat is het vermogen van een boom om te reageren op een verbetering van zijn groeiplaatsomstandigheden. Het geeft dus aan of een boom met een verminderde conditie nog in staat is om die conditie te verbeteren. Ook veerkracht kan als synoniem van vitaliteit gebruikt worden.

Vooral de termen conditie en vitaliteit worden vaak door elkaar gebruikt, maar wat men doorgaans bedoelt, is conditie: een waarneming of meting van hoe een boom er op dit ogenblik aan toe is. Vitaliteit is veel moeilijker om vast te stellen. Eigenlijk kan die pas ondubbelzinnig vastgesteld worden als er effectief een verbetering van de groeiplaats gebeurt. Los daarvan zijn er paramaters te beoordelen (bv. in de kroonarchitectuur) die een indicatie geven van vitaliteit, maar dat is niet courant en niet eenvoudig.

Aanvullend zal de commissie kijken naar de duurzaamheid van de boomsoort: hoe oud kan de boom worden en kan dat op deze plek? Linden en eiken kunnen veel ouder worden dan de meeste populieren of (treur)wilgen, maar alleen op een daarvoor geschikte plek. Een niet onderheide duurzame boomsoort zal bijvoorbeeld op de meeste plaatsen in het Vondelpark - vanwege de grondwaterproblematiek en bodemdaling - niet veel langer meegaan dan een populier. Daarnaast worden specifieke soorteigenschappen meegewogen, zoals takbreuk op latere leeftijd bij treurwilgen en canadapopulieren of bijvoorbeeld opdruk van verharding door cipressen en vleugelnoten.

Na den storm van September 1911

Foto E. van Ebbenhorst Tengbergen - Uit ONS GOUDEN VONDELPARK 1914

C. Aanvullende uitgangspunten voor de commissie

Bomenlanen

De verordening laat toe om houtopstanden aan te wijzen, en een houtopstand kan 1 of meer bomen bevatten. De commissie meent desondanks dat terughoudend moet worden omgegaan met het aanwijzen van hele lanen zoals dat eerder wel plaatsgevonden heeft in bepaalde stadsdelen. Laanstructuren zouden in het algemeen onder een ander beschermingsregime moeten vallen, zoals die van hoofdbomenstructuur in de hoofdgroenstructuur. De te beschermen waarde is in de meeste gevallen namelijk eerder de structuur dan de individuele bomen. Plaatsing van hele lanen op de lijst van beschermwaardige houtopstanden moet beperkt blijven tot heel uitzonderlijke omstandigheden.

Bijvoorbeeld als er sprake is van cultuurhistorische waarden van de laan en de bomen zich ook individueel duidelijk onderscheiden op andere criteria.
Dit geldt in Nieuw-West bijvoorbeeld wel voor de Essenlaan op de Nico Broekhuysenweg, maar niet voor de laan ‘Olympische’ elzen op de Han Hollanderlaan (Sportpark Ookmeer). En bijvoorbeeld in Zuidoost onderscheiden de linden van de waarderingslaan in het Nelson Mandelapark zich individueel absoluut niet als uitzonderlijk.

Essenlaan Nico Broekhuysenweg

Kampioenbomen

De commissie kijkt ook of er bomen in een stadsdeel zijn van een uitzonderlijke betekenis, van een klasse apart. Als dat niet op het niveau van Nederland of Amsterdam is, dan toch overduidelijk voor het betreffende stadsdeel. Die uitzonderlijkheid kan bijv. liggen in het zijn van de dikste, hoogste, oudste, zeldzaamste, e.d., maar ook in het bijzondere verhaal achter de boom, zoals bij de Anne Frankboom het geval was.

De adviescommissie adviseert deze kampioenbomen specifiek als zodanig te benoemen. Dit heeft weliswaar geen direct rechtsgevolg, maar heeft wel een belangrijke functie vanuit educatief en promotioneel oogpunt.

Op Amsterdams niveau komt bijvoorbeeld de boomhazelaar in de Hortus Amsterdam in aanmerking voor deze titel en de laatste oorspronkelijke Italiaanse populier voor het Hilton Hotel. Denk verder aan de Boom die alles zag in Zuidoost, de Hollandse iep op de Oudemanhuispoort, de Wilhelminalinde op de binnenplaats van het Amsterdam Museum, de Osagedoorn op VTP Ons Buiten en de Witte Moerbei op het Roelof Hartplein. En ook de rode beuk van Sloten is een echte Amsterdamse kampioen.

14 amsterdam

DINSDAG 30 AUGUSTUS 2011 Het PAROOL

zomerserie De boom

De rode beuk in Sloten scoort op alle onderdelen

Amsterdam telt meer bomen (ruim een miljoen), dan mensen. We presenteren de markantste exemplaren in top 5-lijstjes, samengesteld door bomendeskundige Hans Kaljee en ecoloog Geert Timmermans. Vandaag: de mooiste.

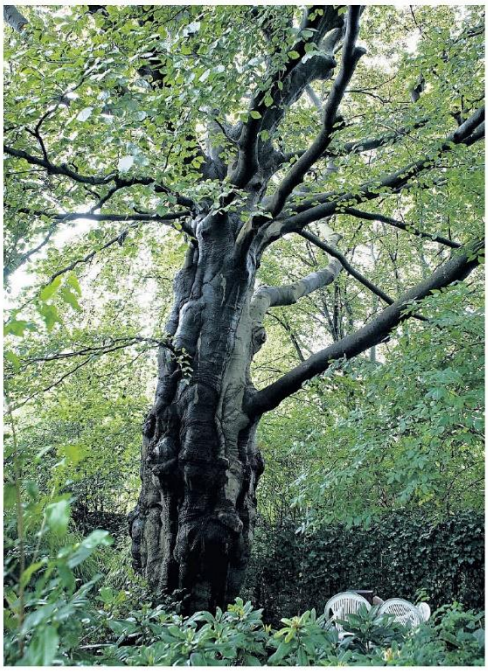

FOTO MARJOLIJNE PERQUIN

In een drukke stad als Amsterdam, waar verkeer en volk zich om aandacht verdringen, blijven zelfs de mooiste bomen onzichtbaar. Een boom zie je pas als je de rust neemt om écht te kijken. Tijdens een picknick, een wandeling, of zoals Henk Smit (73) zijn favoriet ontwaarde: op een klassenfoto van zijn zoontje. De kinderen hadden hun handen op de dikke knoesten en knobbels van de stam gelegd. Toen al een indrukwekkende verschijning. 'De boom is mij altijd blijven imponeren.'

We hebben het over de rode beuk in de voormalige pastorietuin van de protestantse kerk in Sloten – een monumentale boom. Uit alle inzendingen door Hans Kaljee en Geert Timmermans tot de mooiste boom van Amsterdam bekroond. Om te beginnen is hij dik: 5,30 meter in omtrek. Als je bedenkt dat de dikste boom van de stad (plataan in het Leidsebosje) 6,75 meter in omtrek meet, dan zegt dat genoeg. Én de beuk is oud: geplant in 1865, waarmee hij het bijna tot de top vijf van oudste bomen heeft geschopt.

Dan is hij ook nog eens beeldschoon. Vooral de knobbelstam wordt geroemd. "Die structuur heeft twee oorzaken," legt Kaljee uit. "Na het snoeien ontstaat, daar waar een tak heeft gezeten, een bobbel. Maar in het geval van deze beuk is er nog iets aan de hand: een ongebreidelde groei van cellen. Gezwellen. Waardoor? Dat weten we niet. Het kan honderden oorzaken hebben." Hoe dan ook, een stunt van de natuur die fraai uitpakt. De rode beuk van Smit is een 'monumentale boom' – en daarmee een uitzondering, want de meeste inzendingen behoren toch tot de aankleding van de route naar werk of leuk uitzicht. Goede klimbomen kregen we ook toegestuurd, zoals die in het Piet Wiedijkpark in Osdorp, en steggelbomen – exemplaren waar gedoe over is.

1. Rode beuk, Sloten
2. Vleugelnoot, Oosterpark
3. Plataan, Vierwindstrekenbrug
4. Plataan, Amstellyceum
5. Haagbeuk, Weespertrekvaart

Eva Lems nomineerde een mooie vleugelnoot in het Oosterpark. 'Deze vleugelnoot zorgt voor de nodige schaduw bij het pierenbadje en houdt je droog bij een onverwachte regenbui'. Mooi én praktisch!

Marreke Prins bejubelt een plataan – 'waarlijk majestueus' – op de hoek van de Jan van Galenstraat en de Admiralengracht. 'Groot, wat zeg ik groots, brede takken, grote bladeren, een enorme stam'. Ze rept van 'schitterend herfstblad' en 'zaden zo groot als kogels'.

Ook Hans Stoovelaar stuurde een plataan in, op de binnenplaats van het Amstel Lyceum aan de Mauritskade. Een boom waar een hoop nostalgie aan kleeft, voor hem en vermoedelijk vele andere Amsterdammers. 'Ik zat op de Derde Vijf van 1948 tot 1952 en toen was die plataan al heel erg groot. En nu...? Een knots van een boom'. De Derde Vijf was de derde vijfjarige hbs.

De persoonlijke favorieten van Kaljee en Timmermans dingen niet mee, maar we willen ze u niet onthouden. Timmermans kiest het rijtje iepen voor de Anna Hoeve in het Science Park, maar Kaljee kan niet kiezen. Ga eens kijken, adviseert hij, bij de populier op de hoek Panamalaan/Zeeburgerdijk. O ja, en de iep naast het Tolhuis aan de Buiksloterweg in Noord. Die ook. "En aan de Minervalaan staan ook vleugelnoten heel prachtig te zijn."

MALIKA SEVIL

Herdenkingsbomen

Vaak is bij het zoeken naar een locatie voor een herdenkingsboom een bijzondere plek bedacht. Per herdenkingsboom worden boomsoort, standplaats en historie gewogen en vervolgens beargumenteerd geadviseerd om ze op de lijst te plaatsen of niet. De commissie adviseert – net als bij laanstructuren – om terughoudend te zijn met het plaatsen van herdenkingsbomen e.a. op de lijst van beschermwaardige houtopstanden. De commissie beperkt dit tot uitzonderlijke omstandigheden. Bijvoorbeeld als de boom zich ook duidelijk onderscheidt op andere criteria. Of als de herdenking nationale betekenis heeft. Zo heeft bijvoorbeeld de Julianalinde aan de Noordzijde Sloterplas als boom nog geen onderscheidende kwaliteiten, maar wel de potentie om echt oud te worden. En bovendien heeft Juliana als koningin op 7 oktober 1952 de Westelijke Tuinsteden geopend, wat deze boom i.i.g. meer betekenis geeft dan de Willem-Alexanderlinde en Amalialinde die ook met een speciaal hekje in Nieuw-West staan.

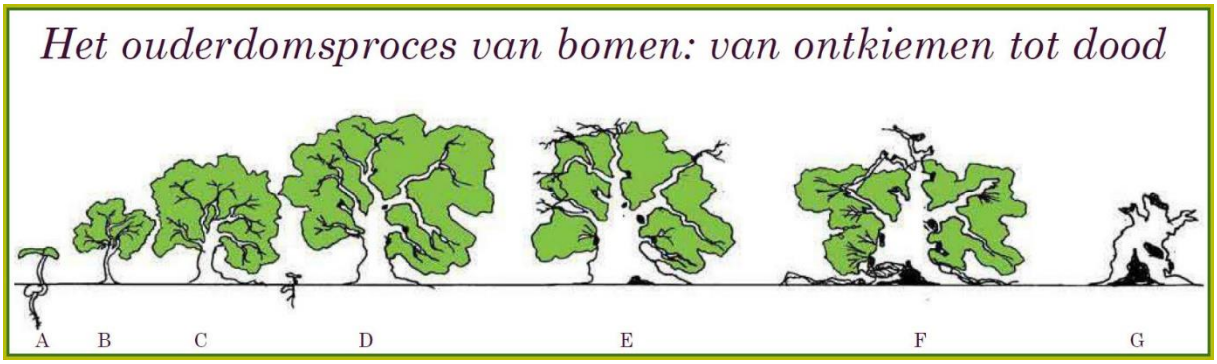
Ander waardevol groen

Er zijn voorbeelden waarbij de houtopstanden (nog) niet de exclusiviteit hebben om op de lijst geplaatst te worden, maar wel zodanig waardevol zijn dat het van belang is deze in beeld te hebben bij het beheer van projecten en het groenonderhoud. Dit type houtopstand is te scharen onder

'ander waardevol groen'. Dit zal bijvoorbeeld voor een deel van de herdenkingsbomen gelden. Of bijvoorbeeld voor de groep honingbomen in het Beatrixpark. Toekomstbomen adviseert de commissie om apart te registreren (zie verderop).

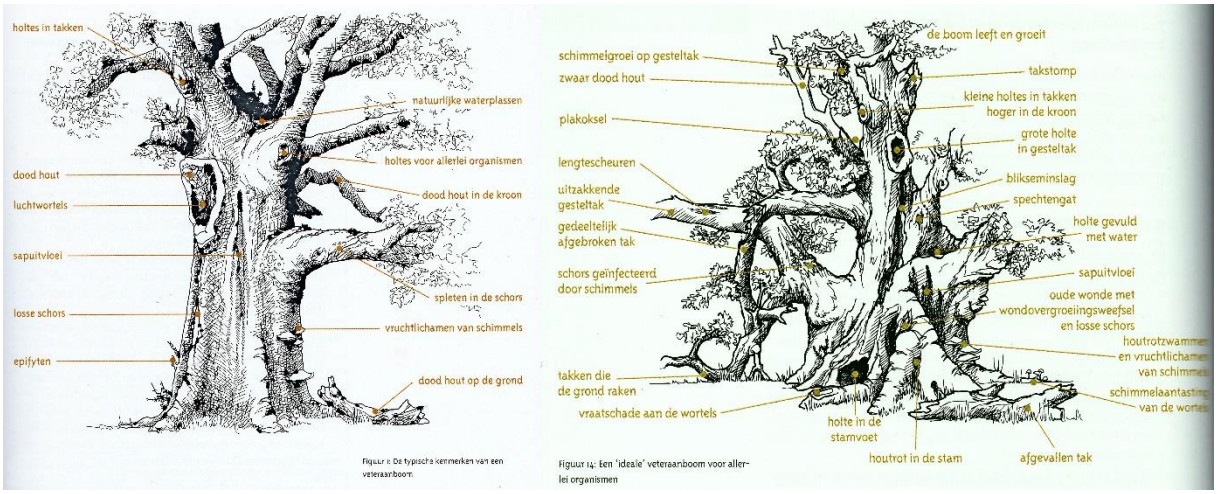
Maatschappelijke betekenis voor buurt, stadsdeel of stad

Een boom kan op vele mogelijke manieren uniek zijn. Zo kan een omgevallen boom een prachtige monumentale klimboom worden of door andere zeldzame toepassingen juist uniek zijn. Mooie voorbeelden zijn de bekende omgevallen kastanjebomen en vleugelnoten in de parken van Amsterdam.

Veteraanbomen

Extra oplettendheid verdienen de veteraanbomen. Zowel ecologisch als cultureel zijn ze zeer waardevol. De standaard monitoring en inspectie van bomen beschrijft echter veelal de normale kenmerken van veteranenbomen nog als gebreken, in plaats van kwaliteiten die horen bij deze levensfase. Veiligheid bewaken in een drukke stad is belangrijk, maar standaard inspectie en beheer kan leiden tot voortijdig afscheid nemen van deze bomen.

Uit: Het beheer van veteraanbomen – Inverde 2000/2012

Bij deze bomen zal bij verhoogde veiligheidsrisico's allereerst gekeken moeten worden naar maatregelen in de omgeving. Groeiplaatsverbetering en –bescherming bijvoorbeeld kan zowel de conditie van de boom verhogen als de veiligheidsrisico's verminderen. Soms zal deskundige veteranensnoei nodig zijn om het verouderingsproces te begeleiden. Het is van groot belang dat deze bomen beoordeeld en onderhouden worden door gespecialiseerde vakmensen. Om de

deskundigheid te borgen is op Europees niveau een certificeringssysteem ontworpen, het VETcert – zie https://www.vetcert.eu/

Deze veterane robinia op het Plantage Westermanplantsoen vormt een secundaire kroon.

Het beheer van veteraanbomen

Je bent waarschijnlijk wel vertrouwd met 'monumentale' bomen: oude, grote en dikke bomen met een reusachtige kroon. De volgende levensfase van bomen is echter een veel minder vertrouwd beeld: de veteraanboom. In deze levensfase wordt de boom geheel of gedeeltelijk hol en ondergaat hij een natuurlijke kroonreductie. Meestal wordt zo'n boom aanzien als 'stervende', terwijl hij enkel op weg is naar een nieuw evenwicht om - gehavend, maar springlevend - nog enkele eeuwen verder te gaan. En veteraanbomen zijn niet alleen prachtig om te zien, ze zijn ook van onschatbare ecologische, historische en landschappelijke waarde.

Dode bomen en toekomstbomen

Dode bomen verliezen wat de commissie betreft hun plaats op de lijst van beschermwaardige houtopstanden, tenzij het een bijzondere veteraanboom betreft die ook als dode boom een grote beeldbepalende of cultuurhistorische waarde heeft. Bomen van een zodanige buitencategorie dat ze ook na hun dood zulke waarden vertegenwoordigen komen echter in Amsterdam praktisch niet voor.

De commissie adviseert in de regel om bij het verlies van een monumentale boom te kijken of de (bij voorkeur al in het omgevingsplan opgenomen) groeiplaats geschikt (te maken) is voor een toekomstboom, maar de groeiplaats niet automatisch daarvoor te behouden. Soms zal een nieuwe boom op die plek nooit kunnen uitgroeien tot een grote monumentale boom.

Waar dat wel kan, is dat echter wenselijk en adviseert de CBH dit ook als zodanig actief openbaar te maken. Bijvoorbeeld door dit aan te geven als open data op map.amsterdam.nl. Dit uitgangspunt wordt ondersteund door de motie van de gemeenteraad op 19 september 2019, die uitspreekt:

> ***Bij de uitwerking van het precieze vervangingsplan waar mogelijk optimale groeiomstandigheden te creëren, zodat een nieuw geplante boom kan uitgroeien tot een grote monumentale boom***

Het verlies van de monumentale status van een dode boom, laat onverlet dat deze boom de status van ecologische boom kan krijgen indien die veilig kan blijven staan.

Niet overal zal het laten staan van dode bomen echter passend zijn. In het Rijksmonument Vondelpark zal dit bijvoorbeeld beperkt moeten blijven tot de ecologisch beheerde delen van het park, tenzij er zeer hoge ecologische waarden in het geding zijn met het behoud van een specifieke dode boom. In de meeste gevallen zal dan de Wet natuurbescherming de kap ook niet zomaar toestaan. Bijvoorbeeld als de boom een kraamkolonie van vleermuizen huisvest.

Bijlage 2 - Advieslijsten beoordeelde bomen

Uit Amsterdamse bomenboek 2007 – deze paardenkastanje is vermoedelijk de oudste boom van Amsterdam-Noord

Beschermwaardige houtopstanden gemeentelijk

Gesorteerd op straatnaam

ID Bomen	Plantjaar	Boomsoort	Boomsoort nl	Straat	Huidige status
401878	1960	Quercus robur	Zomereik	Aambeeldstraat	Beschermwaardige houtopstand
405039	1931	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Adelaarsweg	Beschermwaardige houtopstand
405040	1931	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Adelaarsweg	Beschermwaardige houtopstand
405041	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Adelaarsweg	Beschermwaardige houtopstand
405410	1940	Ulmus hollandica 'Belgica'	Hollandse iep (cultuurvariëteit)	Adelaarsweg	Beschermwaardige houtopstand
405411	1946	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Adelaarsweg	Beschermwaardige houtopstand
397501	1970	Pterocarya fraxinifolia	Gewone vleugelnoot	Aldebaranplein	Beschermwaardige houtopstand
396518	1960	Acer platanoides 'Globosum'	Bolesdoorn	Appelweg	Beschermwaardige houtopstand
396519	1960	Acer platanoides 'Globosum'	Bolesdoorn	Appelweg	Beschermwaardige houtopstand
396520	1960	Acer platanoides 'Globosum'	Bolesdoorn	Appelweg	Beschermwaardige houtopstand
464548	1970	Acer platanoides 'Globosum'	Bolesdoorn	Appelweg	Beschermwaardige houtopstand
396614	1950	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Avenhornstraat	Beschermwaardige houtopstand
404627	1940	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Baanakkerspad	Beschermwaardige houtopstand
434127	1946	Ulmus hollandica	Hollandse iep	Begraafplaats De Nieuwe Noorder	Geen status
435255	1946	Ulmus hollandica	Hollandse iep	Begraafplaats De Nieuwe Noorder	Geen status

434124	1946	Ulmus hollandica	Hollandse iep	Begraafplaats De Nieuwe Noorder	Geen status
434125	1946	Ulmus hollandica	Hollandse iep	Begraafplaats De Nieuwe Noorder	Geen status
402143	1950	Platanus hispanica	Gewone plataan	Beijerlandstraat	Beschermwaardige houtopstand
402144	1950	Platanus hispanica	Gewone plataan	Beijerlandstraat	Beschermwaardige houtopstand
404044	1950	Platanus hispanica	Gewone plataan	Beijerlandstraat	Beschermwaardige houtopstand
404045	1950	Platanus hispanica	Gewone plataan	Beijerlandstraat	Beschermwaardige houtopstand
404046	1950	Platanus hispanica	Gewone plataan	Beijerlandstraat	Beschermwaardige houtopstand
404047	1950	Platanus hispanica	Gewone plataan	Beijerlandstraat	Beschermwaardige houtopstand
404225	1970	Quercus robur	Zomereik	Bessenpad	Beschermwaardige houtopstand
433699	1955	Ulmus minor `Hoersholmiensis`	Gladde iep (cultuurvarieteit)	Bieslookpad	Beschermwaardige houtopstand
405049	1955	Populus canadensis	Canadese populier	Buiksloterdijk	Beschermwaardige houtopstand
405474	1945	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterdijk	Beschermwaardige houtopstand
434966	1941	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterdijk	Beschermwaardige houtopstand
434967	1941	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterdijk	Beschermwaardige houtopstand
396569	1920	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
402878	1980	Ulmus hollandica	Hollandse iep	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
403866	1935	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
403971	1950	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405005	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405007	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405008	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405009	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405010	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405011	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405013	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405014	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405256	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405257	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405262	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand

405311	1960	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405312	1960	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405313	1960	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
428817	1954	Pterocarya fraxinifolia	Gewone vleugelnoot	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
428822	1880	Platanus hispanica	Gewone plataan	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
429792	1974	Populus canadensis cv.	Canadese populier (cultuurvariëteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
432153	1949	Ailanthus altissima	Hemelboom	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
432154	1940	Ulmus glabra 'Exoniensis'	Pluimiep	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
432156	1940	Fraxinus excelsior `Westhof`s Glorie`	Es (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
432157	1940	Fraxinus excelsior `Westhof`s Glorie`	Es (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
432162	1949	Tilia europaea	Hollandse linde	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
432538	1910	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
433681	1939	Fraxinus excelsior `Westhof`s Glorie`	Es (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
433686	1939	Acer pseudoplatanus	Gewone esdoorn	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
433687	1909	Fraxinus excelsior	Gewone es	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
434669	1950	Ulmus hollandica	Hollandse iep	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
464459	1940	Fraxinus excelsior	Gewone es	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405249	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Distelweg	Beschermwaardige houtopstand
405250	1950	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Distelweg	Beschermwaardige houtopstand
405308	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Distelweg	Beschermwaardige houtopstand
406226	1960	Populus canescens	Grauwe abeel	Dorpsweg Ransdorp	Beschermwaardige houtopstand
432530	1960	Populus canescens	Grauwe abeel	Dorpsweg Ransdorp	Beschermwaardige houtopstand
432552	1930	Ulmus minor `Sarniensis`	Monumentaal-iep	Dorpsweg Ransdorp	Beschermwaardige houtopstand
432553	1960	Fagus sylvatica	Gewone beuk	Dorpsweg Ransdorp	Beschermwaardige houtopstand
434324	1960	Populus canescens	Grauwe abeel	Dorpsweg Ransdorp	Beschermwaardige houtopstand
434325	1960	Populus canescens	Grauwe abeel	Dorpsweg Ransdorp	Beschermwaardige houtopstand
435458	1960	Populus canescens	Grauwe abeel	Dorpsweg Ransdorp	Beschermwaardige houtopstand
435460	1960	Populus canescens	Grauwe abeel	Dorpsweg Ransdorp	Beschermwaardige houtopstand
432178	1947	Platanus hispanica	Gewone plataan	Duindoornplein	Beschermwaardige houtopstand

432193	1947	Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje	Duindoornplein	Beschermwaardige houtopstand
472120	1930	Platanus hispanica	Gewone plataan	Durgerdammerdijk	Beschermwaardige houtopstand
472121	1930	Fraxinus excelsior `Pendula`	Es (cultuurvarieteit)	Durgerdammerdijk	Beschermwaardige houtopstand
402059	1960	Pterocarya fraxinifolia	Gewone vleugelnoot	Enkhuizerplein	Beschermwaardige houtopstand
402060	1960	Pterocarya fraxinifolia	Gewone vleugelnoot	Enkhuizerplein	Beschermwaardige houtopstand
399019	1954	Acer pseudoplatanus 'Atropurpureum'	Gewone esdoorn (cultuurvariëteit)	Goudreinetstraat	Beschermwaardige houtopstand
405542	1949	Alnus cordata	Hartbladige els	Goudreinetstraat	Beschermwaardige houtopstand
440300	1955	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes	Hoornsestraat	Beschermwaardige houtopstand
401953	1960	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Jac. P. Thijsseplein	Beschermwaardige houtopstand
401954	1960	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Jac. P. Thijsseplein	Beschermwaardige houtopstand
401955	1960	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Jac. P. Thijsseplein	Beschermwaardige houtopstand
401956	1960	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Jac. P. Thijsseplein	Beschermwaardige houtopstand
401957	1960	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Jac. P. Thijsseplein	Beschermwaardige houtopstand
442959	1960	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Jac. P. Thijsseplein	Beschermwaardige houtopstand
442960	1960	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Jac. P. Thijsseplein	Beschermwaardige houtopstand
442961	1960	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Jac. P. Thijsseplein	Beschermwaardige houtopstand
442963	1960	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Jac. P. Thijsseplein	Beschermwaardige houtopstand
442964	1960	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Jac. P. Thijsseplein	Beschermwaardige houtopstand
442965	1960	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Jac. P. Thijsseplein	Beschermwaardige houtopstand
402009	1920	Carpinus betulus `Fastigiata`	Zuilvormige haagbeuk	Kamperfoelieweg	Beschermwaardige houtopstand
402010	1920	Carpinus betulus `Fastigiata`	Zuilvormige haagbeuk	Kamperfoelieweg	Beschermwaardige houtopstand
402011	1920	Carpinus betulus `Fastigiata`	Zuilvormige haagbeuk	Kamperfoelieweg	Beschermwaardige houtopstand
402012	1950	Aesculus carnea	Rode paardenkastanje	Kamperfoelieweg	Beschermwaardige houtopstand
402014	1920	Carpinus betulus `Fastigiata`	Zuilvormige haagbeuk	Kamperfoelieweg	Beschermwaardige houtopstand
402015	1920	Carpinus betulus `Fastigiata`	Zuilvormige haagbeuk	Kamperfoelieweg	Beschermwaardige houtopstand
428823	1916	Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje	Kamperfoelieweg	Beschermwaardige houtopstand
402303	1965	Fraxinus pennsylvanica	Zachte es	Kersenstraat	Beschermwaardige houtopstand
402823	1965	Salix sepulcralis `Chrysocoma`	Gele treurwilg	Kersenstraat	Beschermwaardige houtopstand
404144	1960	Acer platanoides	Noorse esdoorn	Kersenstraat	Beschermwaardige houtopstand

404219	1965	Acer platanoides	Noorse esdoorn	Kersenstraat	Beschermwaardige houtopstand
404220	1965	Acer platanoides	Noorse esdoorn	Kersenstraat	Beschermwaardige houtopstand
402230	1960	Acer saccharinum `Laciniatum Wieri`	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	Kometensingel	Beschermwaardige houtopstand
402235	1940	Betula pubescens	Zachte berk	Kometensingel	Beschermwaardige houtopstand
402275	1960	Ulmus glabra 'Exoniensis'	Pluimiep	Kometensingel	Beschermwaardige houtopstand
402297	1960	Ulmus glabra 'Exoniensis'	Pluimiep	Kometensingel	Beschermwaardige houtopstand
405490	1950	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Kometensingel	Beschermwaardige houtopstand
432244	1940	Cercidiphyllum japonicum	Katsoeraboom	Kometensingel	Beschermwaardige houtopstand
445433	1925	Fraxinus excelsior `Westhof`s Glorie`	Es (cultuurvarieteit)	Kometensingel	Beschermwaardige houtopstand
428827	1921	Platanus hispanica	Gewone plataan	Korte Papaverweg	Beschermwaardige houtopstand
435360	1961	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Korte Papaverweg	Beschermwaardige houtopstand
435362	1961	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Korte Papaverweg	Beschermwaardige houtopstand
402025	1965	Quercus cerris	Moseik	Kraaienplein	Geen status
403919	1950	Platanus hispanica	Gewone plataan	Lupineplein	Beschermwaardige houtopstand
403920	1950	Platanus hispanica	Gewone plataan	Lupineplein	Beschermwaardige houtopstand
403921	1950	Platanus hispanica	Gewone plataan	Lupineplein	Beschermwaardige houtopstand
403922	1950	Platanus hispanica	Gewone plataan	Lupineplein	Beschermwaardige houtopstand
403923	1950	Platanus hispanica	Gewone plataan	Lupineplein	Beschermwaardige houtopstand
403924	1950	Platanus hispanica	Gewone plataan	Lupineplein	Beschermwaardige houtopstand
404205	1959	Alnus spaethii 'Spaeth'	Els (cultuurvariëteit)	Mandarijnenstraat	Beschermwaardige houtopstand
440298	1955	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes	Medemblikstraat	Beschermwaardige houtopstand
440299	1955	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes	Medemblikstraat	Beschermwaardige houtopstand
405416	1932	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Meeuwenlaan	Beschermwaardige houtopstand
405417	1932	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Meeuwenlaan	Beschermwaardige houtopstand
405418	1946	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Meeuwenlaan	Beschermwaardige houtopstand
427127	1955	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Meeuwenlaan	Beschermwaardige houtopstand
402289	1960	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Meteorensingel	Beschermwaardige houtopstand
402248	1950	Ulmus hollandica `Commelin`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402255	1950	Ginkgo biloba	Japanse notenboom	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand

402261	1960	Acer cappadocicum	Colchische esdoorn	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
396563	1950	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Nieuwendammerdijk	Beschermwaardige houtopstand
405050	1950	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Nieuwendammerdijk	Beschermwaardige houtopstand
405052	1950	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Nieuwendammerdijk	Beschermwaardige houtopstand
405053	1936	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Nieuwendammerdijk	Beschermwaardige houtopstand
405484	1960	Ulmus hollandica	Hollandse iep	Nieuwendammerdijk	Beschermwaardige houtopstand
405480	1936	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Nieuwendammerdijk	Geen status
405051	1950	Ulmus hollandica 'Belgica'	Hollandse iep (cultuurvariëteit)	Nieuwendammerdijk	Geen status
N346105	Circa 1950	Juniperus squamata	Jeneverbes (cultuurvariëteit)	Nieuwendammerdijk	Geen status
469581	1975	Ulmus minor	Veldiep	Nieuwendammerkade	Beschermwaardige houtopstand
398063	1960	Fraxinus angustifolia	Smalbladige es	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
401960	1930	Quercus robur	Zomereik	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
401962	1955	Alnus glutinosa `Laciniata`	Zwarte els (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
401965	1960	Fraxinus angustifolia 'Monophylla'	Smalbladige es (cultuurvariëteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
401966	1951	Fraxinus excelsior `Westhof`s Glorie`	Es (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
401968	1945	Quercus robur	Zomereik	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
401972	1955	Alnus glutinosa `Laciniata`	Zwarte els (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
401973	1955	Quercus castaneifolia	Kastanjebladige eik	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
401974	1940	Fraxinus excelsior	Gewone es	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
401975	1955	Fagus sylvatica	Gewone beuk	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
401984	1950	Quercus robur	Zomereik	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
401985	1950	Quercus castaneifolia	Kastanjebladige eik	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
401986	1965	Fagus sylvatica	Gewone beuk	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
402003	1950	Fraxinus excelsior `Doorenbos`	Es (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
402013	1950	Juglans nigra	Bitternoot	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
402812	1920	Quercus robur	Zomereik	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
402815	1940	Acer saccharinum	Zilveresdoorn	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
403942	1955	Quercus robur	Zomereik	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
403943	1940	Fagus sylvatica	Gewone beuk	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand

403949	1940	Fagus sylvatica	Gewone beuk	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
403964	1940	Fraxinus angustifolia	Smalbladige es	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
405020	1920	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
405021	1920	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
405022	1920	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
405024	1910	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
405025	1910	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
405026	1910	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
405027	1910	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
405029	1945	Fagus sylvatica	Gewone beuk	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
405033	1920	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
405034	1920	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
405037	1925	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
405038	1920	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
405320	1960	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
432195	1950	Quercus robur	Zomereik	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
434359	1910	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
434360	1910	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
445405	1955	Quercus robur `Fastigiata`	Zomereik (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
402822	1962	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Orionplantsoen	Geen status
402820	1962	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Orionplantsoen	Geen status
432249	1961	Pterocarya fraxinifolia	Gewone vleugelnoot	Orionstraat	Beschermwaardige houtopstand
432250	1961	Pterocarya fraxinifolia	Gewone vleugelnoot	Orionstraat	Beschermwaardige houtopstand
405016	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Plein Spanje '36-'39	Beschermwaardige houtopstand
402066	1950	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerplein	Beschermwaardige houtopstand
402067	1950	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerplein	Beschermwaardige houtopstand
402069	1950	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerplein	Beschermwaardige houtopstand
397497	1930	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerweg	Beschermwaardige houtopstand
402090	1950	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerweg	Beschermwaardige houtopstand

402092	1930	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerweg	Beschermwaardige houtopstand
402093	1950	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerweg	Beschermwaardige houtopstand
402094	1950	Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje	Purmerweg	Beschermwaardige houtopstand
402095	1950	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerweg	Beschermwaardige houtopstand
402096	1950	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerweg	Beschermwaardige houtopstand
402097	1950	Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje	Purmerweg	Beschermwaardige houtopstand
432225	1950	Carpinus betulus `Fastigiata`	Zuilvormige haagbeuk	Purmerweg	Beschermwaardige houtopstand
432177	1946	Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje	Ribesstraat	Beschermwaardige houtopstand
434424	1965	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Schellingwouderdijk	Beschermwaardige houtopstand
435382	1955	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Schellingwouderdijk	Beschermwaardige houtopstand
435390	1931	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Schellingwouderdijk	Beschermwaardige houtopstand
435406	1955	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Schellingwouderdijk	Beschermwaardige houtopstand
440335	1965	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes	Schermerstraat	Beschermwaardige houtopstand
402817	1920	Platanus hispanica	Gewone plataan	Sijsjesstraat	Beschermwaardige houtopstand
432203	1960	Fraxinus excelsior	Gewone es	Sixhavenweg	Beschermwaardige houtopstand
440835	1965	Fraxinus excelsior	Gewone es	Torenven	Beschermwaardige houtopstand
405298	1955	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Varenweg	Beschermwaardige houtopstand
402127	1950	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Volendammerweg	Beschermwaardige houtopstand
396662	1965	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Volendammerweg	Geen status
404567	1975	Pterocarya fraxinifolia	Gewone vleugelnoot	Volendammerweg	Geen status
427128	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
427129	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
427130	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
427131	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
427132	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
427133	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
427134	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
427135	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
427138	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand

427141	1941	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434364	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434366	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434367	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434368	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434369	1955	Populus nigra	Zwarte populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434370	1955	Populus nigra	Zwarte populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434371	1927	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434372	1926	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434374	1926	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434376	1926	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434377	1926	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434378	1926	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434379	1926	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434381	1926	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434382	1926	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434383	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434384	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434385	1912	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434386	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434388	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434392	1941	Populus canescens	Grauwe abeel	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434393	1941	Populus canescens	Grauwe abeel	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434767	1951	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434768	1946	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434769	1946	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434770	1946	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434771	1946	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434772	1926	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand

434774	1947	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434901	1951	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434921	1946	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434937	1926	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
469587	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
469588	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
402142	1965	Carpinus betulus `Fastigiata`	Zuilvormige haagbeuk	Waddendijk	Beschermwaardige houtopstand
397499	1950	Pterocarya fraxinifolia	Gewone vleugelnoot	Waddenweg	Beschermwaardige houtopstand
402053	1954	Fraxinus excelsior `Westhof`s Glorie`	Es (cultuurvarieteit)	Watergangseweg	Beschermwaardige houtopstand
432550	1946	Salix alba	Schietwilg	Wijkergouw	Beschermwaardige houtopstand
397970	1970	Ulmus minor `Sarniensis`	Monumentaal-iep	Wingerdweg	Beschermwaardige houtopstand
398067	1955	Gymnocladus dioica	Doodsbeenderenboom	Wingerdweg	Beschermwaardige houtopstand
401978	1931	Platanus hispanica	Gewone plataan	Wingerdweg	Beschermwaardige houtopstand
401979	1931	Platanus hispanica	Gewone plataan	Wingerdweg	Beschermwaardige houtopstand
401980	1931	Platanus hispanica	Gewone plataan	Wingerdweg	Beschermwaardige houtopstand
403897	1950	Ulmus minor `Sarniensis`	Monumentaal-iep	Wingerdweg	Beschermwaardige houtopstand
403898	1950	Ulmus minor `Sarniensis`	Monumentaal-iep	Wingerdweg	Beschermwaardige houtopstand
403900	1950	Ulmus minor `Sarniensis`	Monumentaal-iep	Wingerdweg	Beschermwaardige houtopstand
403901	1950	Ulmus minor `Sarniensis`	Monumentaal-iep	Wingerdweg	Beschermwaardige houtopstand
403902	1950	Ulmus minor `Sarniensis`	Monumentaal-iep	Wingerdweg	Beschermwaardige houtopstand
403903	1950	Ulmus minor `Sarniensis`	Monumentaal-iep	Wingerdweg	Beschermwaardige houtopstand
403904	1950	Ulmus minor `Sarniensis`	Monumentaal-iep	Wingerdweg	Beschermwaardige houtopstand
445402	1950	Catalpa bignonioides	Trompetboom	Wingerdweg	Beschermwaardige houtopstand
435368	1946	Ulmus glabra	Bergiep	Zamenhofstraat	Beschermwaardige houtopstand
435369	1946	Ulmus glabra	Bergiep	Zamenhofstraat	Beschermwaardige houtopstand
469584	1980	Ulmus minor	Veldiep	Zamenhofstraat	Beschermwaardige houtopstand
469585	1975	Ulmus minor	Veldiep	Zamenhofstraat	Beschermwaardige houtopstand

Ander waardevol groen gemeentelijk

Gesorteerd op straatnaam

ID Bomen	Plantjaar	Boomsoort	Boomsoort nl	Straat	Huidige Status
402018	1955	Quercus robur	Zomereik	Noorderpark	Ander waardevol groen
443025	1970	Acer pseudoplatanus	Gewone esdoorn	Noorderpark	Ander waardevol groen
429688	1965	Ulmus 'Dodoens'	Iep (cv)	Schellingwouderdijk	Beschermwaardige houtopstand
465533	1965	Ulmus 'Dodoens'	Iep (cv)	Schellingwouderdijk	Beschermwaardige houtopstand

Beschermwaardige houtopstanden Particulier

Gesorteerd op straatnaam

ID Bomen	Plant-jaar	Boomsoort	Boomsoort nl	Straat	Huisnr	Huidige status
468886	1900	Fraxinus excelsior	Gewone es	Achterlaan	10	Beschermwaardige houtopstand
433752	1920	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	Bruine beuk	Buiksloterdijk	198	Beschermwaardige houtopstand
464525	1901	Taxus baccata	Gewone taxus	Buiksloterdijk	198	Beschermwaardige houtopstand
464526	1901	Taxus baccata	Gewone taxus	Buiksloterdijk	198	Beschermwaardige houtopstand
N346282	1930	Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje	Clematisstraat	25	Geen status
468980	1930	Fraxinus excelsior	Gewone es	Dorpsweg Ransdorp	74	Beschermwaardige houtopstand
468981	1930	Fraxinus excelsior	Gewone es	Dorpsweg Ransdorp	75	Beschermwaardige houtopstand
468982	1950	Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje	Dorpsweg Ransdorp	63	Beschermwaardige houtopstand
427048	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Durgerdammerdijk	96	Beschermwaardige houtopstand
427049	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Durgerdammerdijk	96	Beschermwaardige houtopstand
427050	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Durgerdammerdijk	96	Beschermwaardige houtopstand
432551	1960	Fraxinus excelsior	Gewone es	Durgerdammerdijk	40	Beschermwaardige houtopstand
434308	1960	Fraxinus excelsior	Gewone es	Durgerdammerdijk	41	Beschermwaardige houtopstand
434326	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Durgerdammergouw	2A	Beschermwaardige houtopstand
433683	1925	Platanus hispanica	Gewone plataan	Hagedoornplein	4	Beschermwaardige houtopstand
433684	1925	Platanus hispanica	Gewone plataan	Hagedoornplein	4	Beschermwaardige houtopstand
433685	1925	Platanus hispanica	Gewone plataan	Hagedoornplein	4	Beschermwaardige houtopstand

432248	1936	Acer saccharinum `Laciniatum Wieri`	Witte esdoorn (cultuurvarieteit)	Kometensingel	569	Beschermwaardige houtopstand
428828	1930	Fraxinus excelsior	Gewone es	Middenlaan Zunderdorp	17	Beschermwaardige houtopstand
468983	1900	Fraxinus excelsior	Gewone es	Nieuwe Gouw	4	Beschermwaardige houtopstand
434397	1910	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	Bruine beuk	Nieuwendammerdijk	311	Beschermwaardige houtopstand
434398	1880	Tilia europaea `Koningslinde`	Koningslinde	Nieuwendammerdijk	315	Beschermwaardige houtopstand
426916	1921	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	Bruine beuk	Nieuwendammerdijk	292	Beschermwaardige houtopstand
432229	1890	Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje	Nieuwendammerdijk	215	Beschermwaardige houtopstand
432231	1911	Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje	Nieuwendammerdijk	290	Beschermwaardige houtopstand
432234	1931	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	Bruine beuk	Nieuwendammerdijk	284	Beschermwaardige houtopstand
432235	1931	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	Bruine beuk	Nieuwendammerdijk	284	Beschermwaardige houtopstand
432542	1911	Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje	Nieuwendammerdijk	290	Beschermwaardige houtopstand
433754	1921	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	Bruine beuk	Nieuwendammerdijk	292	Beschermwaardige houtopstand
464930	1890	Taxus baccata	Gewone taxus	Noorder IJdijk	109	Beschermwaardige houtopstand
434154	1925	Quercus robur	Zomereik	Noordhollandsch-kanaaldijk	22	Beschermwaardige houtopstand
432545	1961	Metasequoia glyptostroboides	Watercipres	Pettenstraat (beheer Rochdale)		Beschermwaardige houtopstand
469094	1900	Acer saccharinum 'Laciniatum Wieri'	Zilveresdoorn (cultuurvariëteit)	Samenhofstraat	41	Geen status
464868	1960	Prunus cerasifera	Kerspruim	Schellingwouderdijk	311	Beschermwaardige houtopstand
464938	1950	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Uitdammerdijk	35	Beschermwaardige houtopstand

Niet (opnieuw) opnemen op de lijst Gemeentelijk

Gesorteerd op straatnaam

ID Bomen	Plantjaar	Boomsoort	Boomsoort nl	Straat	Huidige status
402792	1950	Quercus robur	Zomereik	Aambeeldstraat	Beschermwaardige houtopstand
396592	1956	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Adelaarsweg	Beschermwaardige houtopstand
396517	1960	Acer platanoides 'Globosum'	Bolesdoorn	Appelweg	Beschermwaardige houtopstand
428284	2007	Salix sepulcralis `Chrysocoma`	Gele treurwilg	Beemsterstraat	Beschermwaardige houtopstand
404051	1945	Ulmus hollandica	Hollandse iep	Buiksloterdijk	Beschermwaardige houtopstand
405046	1945	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterdijk	Beschermwaardige houtopstand
405047	1945	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterdijk	Beschermwaardige houtopstand
403973	1960	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
403975	1960	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405006	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405012	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405015	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405018	1910	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405019	1910	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405310	1960	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
405372	1940	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
406609	2000	Liquidambar styraciflua	Amberboom	Buiksloterweg	Geen status
423114	2006	Prunus serrulata `Amanogawa`	Japanse sierkers (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
428818	?	Platanus hispanica	Gewone plataan	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
428819	1920	Platanus hispanica	Gewone plataan	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
432163	1949	Ulmus hollandica	Hollandse iep	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
432536	?	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
433705	1950	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
464458	1940	Laburnum anagyroides	Goudenregen	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
464460	1940	Ulmus hollandica	Hollandse iep	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
464952	1999	Ulmus cv.	Iep (cultuurvariëteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand

465625	1995	Ulmus cv.	Iep (cultuurvariëteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
469314	1980	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Buiksloterweg	Beschermwaardige houtopstand
406335	?	Sorbus aucuparia	Wilde lijsterbes	Dirkshornplantsoen	Beschermwaardige houtopstand
403859	?	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Distelkade	Beschermwaardige houtopstand
403860	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Distelkade	Beschermwaardige houtopstand
432529	1960	Populus tremula	Ratelpopulier	Dorpsweg Ransdorp	Beschermwaardige houtopstand
435459	1960	Populus canescens	Grauwe abeel	Dorpsweg Ransdorp	Beschermwaardige houtopstand
424214	2007	Eleagnus angustifolia	Smalbladige olijfwilg	Druivenstraat	Beschermwaardige houtopstand
472118	1950	Platanus hispanica	Gewone plataan	Durgerdammerdijk	Beschermwaardige houtopstand
443212	1960	Aesculus carnea	Rode paardenkastanje	Hoogwoudstraat	Beschermwaardige houtopstand
423862	2000	Sorbus intermedia `Brouwers`	Zweedse lijsterbes (cultuurvarieteit)	Hoornsestraat	Beschermwaardige houtopstand
428375	2007	Sorbus intermedia `Brouwers`	Zweedse lijsterbes (cultuurvarieteit)	Hoornsestraat	Beschermwaardige houtopstand
428376	2014	Sorbus intermedia `Brouwers`	Zweedse lijsterbes (cultuurvarieteit)	Hoornsestraat	Beschermwaardige houtopstand
402008	?	Carpinus betulus `Fastigiata`	Zuilvormige haagbeuk	Kamperfoelieweg	Beschermwaardige houtopstand
405059	1960	Acer saccharinum	Zilveresdoorn	Kersenstraat	Beschermwaardige houtopstand
402294	1980	Ulmus glabra 'Exoniensis'	Pluimiep	Kometensingel	Beschermwaardige houtopstand
435361	1961	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Korte Papaverweg	Beschermwaardige houtopstand
440726	1960	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes	Lichterstraat	Beschermwaardige houtopstand
440727	1960	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes	Lichterstraat	Beschermwaardige houtopstand
440736	1960	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes	Lichterstraat	Beschermwaardige houtopstand
440737	1960	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes	Lichterstraat	Beschermwaardige houtopstand
440738	1960	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes	Lichterstraat	Beschermwaardige houtopstand
440739	1960	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes	Lichterstraat	Beschermwaardige houtopstand
440740	1960	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes	Lichterstraat	Beschermwaardige houtopstand
440741	1960	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes	Lichterstraat	Beschermwaardige houtopstand
440742	1960	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes	Lichterstraat	Beschermwaardige houtopstand
440743	1960	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes	Lichterstraat	Beschermwaardige houtopstand
440744	1960	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes	Lichterstraat	Beschermwaardige houtopstand
440745	1960	Sorbus intermedia	Zweedse meelbes	Lichterstraat	Beschermwaardige houtopstand

402332	1944	Robinia pseudoacacia `Bessoniana`	Robinia (cultuurvarieteit)	Mandarijnenstraat	Beschermwaardige houtopstand
405083	1945	Populus canadensis	Canadese populier	Marjoleinstraat	Beschermwaardige houtopstand
434422	1945	Populus canadensis	Canadese populier	Marjoleinstraat	Beschermwaardige houtopstand
405042	1932	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Meeuwenlaan	Beschermwaardige houtopstand
402209	1960	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Meteorensingel	Beschermwaardige houtopstand
402210	1970	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Meteorensingel	Beschermwaardige houtopstand
398766	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
398767	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402236	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402237	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402238	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402239	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402240	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402241	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402242	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402243	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402244	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402245	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402246	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402247	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402249	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402250	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402251	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402253	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402254	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402256	1970	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402257	1970	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402258	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402259	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand

402260	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402262	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402263	1950	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
402264	1970	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
471358	2013	Tilia europaea	Hollandse linde	Meteorenweg	Beschermwaardige houtopstand
405060	1949	Acer saccharinum	Zilveresdoorn	Moerbeienstraat	Beschermwaardige houtopstand
403104	1965	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Nieuwendammerdijk	Beschermwaardige houtopstand
405478	1936	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Nieuwendammerdijk	Beschermwaardige houtopstand
405479	1936	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Nieuwendammerdijk	Beschermwaardige houtopstand
405481	1951	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Nieuwendammerdijk	Beschermwaardige houtopstand
406513	1936	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Nieuwendammerdijk	Beschermwaardige houtopstand
406832	2002	Ulmus Dodoens	Veldiep (cultuurvarieteit)	Nieuwendammerdijk	Beschermwaardige houtopstand
433753	1975	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Nieuwendammerdijk	Beschermwaardige houtopstand
434973	1959	Ulmus hollandica	Hollandse iep	Nieuwendammerdijk	Beschermwaardige houtopstand
469582	2006	Abies grandis	Reuzenzilverspar	Nieuwendammerkade	Beschermwaardige houtopstand
469583	2006	Populus canadensis	Canadese populier	Nieuwendammerkade	Beschermwaardige houtopstand
470232	2010	Abies grandis	Reuzenzilverspar	Nieuwendammerkade	Beschermwaardige houtopstand
396586	1940	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
397496	1950	Salix sepulcralis `Chrysocoma`	Gele treurwilg	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
401964	1960	Fraxinus angustifolia 'Monophylla'	Smalbladige es (cultuurvariëteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
401983	1930	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
401996	1965	Quercus cerris	Moseik	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
405023	1940	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
405028	1910	Ulmus hollandica	Hollandse iep	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
405032	1940	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
405092	1980	Ulmus hollandica	Hollandse iep	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
440802	?	Liquidambar styraciflua	Amberboom	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
441101	1995	Ulmus Dodoens	Veldiep (cultuurvarieteit)	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
441102	1980	Betula pendula	Ruwe berk	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand

445398	2010	Catalpa bignonioides	Trompetboom	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
445401	1945	Catalpa bignonioides	Trompetboom	Noorderpark	Beschermwaardige houtopstand
402880	1970	Ulmus hollandica 'Vegeta'	Huntingdon-iep	Plein Spanje '36-'39	Beschermwaardige houtopstand
402068	1950	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerplein	Beschermwaardige houtopstand
397498	1930	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerweg	Beschermwaardige houtopstand
402070	1950	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerweg	Beschermwaardige houtopstand
402089	1950	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerweg	Beschermwaardige houtopstand
402091	1930	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerweg	Beschermwaardige houtopstand
402098	1950	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerweg	Beschermwaardige houtopstand
408213	1994	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerweg	Beschermwaardige houtopstand
428214	2007	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerweg	Beschermwaardige houtopstand
428216	2007	Aesculus hippocastanum 'Baumannii'	Dubbelbloemige paardenkastanje	Purmerweg	Beschermwaardige houtopstand
401929	1955	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Ranonkelkade	Beschermwaardige houtopstand
401930	1955	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Ranonkelkade	Beschermwaardige houtopstand
401931	1955	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Ranonkelkade	Beschermwaardige houtopstand
403856	1945	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Ranonkelkade	Beschermwaardige houtopstand
403858	1955	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Ranonkelkade	Beschermwaardige houtopstand
403918	1960	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Ranonkelkade	Beschermwaardige houtopstand
405288	1950	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Ranonkelkade	Beschermwaardige houtopstand
406328	1990	Carpinus betulus `Frans Fontaine`	Haagbeuk (cultuurvarieteit)	Reizigersweg	Beschermwaardige houtopstand
427121	?	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Schellingwouderdijk	Beschermwaardige houtopstand
434423	1955	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	Schellingwouderdijk	Beschermwaardige houtopstand
438693	1980	Fraxinus excelsior	Gewone es	Sixhavenweg	Beschermwaardige houtopstand
428820	?	Platanus hispanica	Gewone plataan	Tolhuisweg	Beschermwaardige houtopstand
396570	?	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Varenweg	Beschermwaardige houtopstand
469195	2013	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Varenweg	Beschermwaardige houtopstand
427139	?	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
427140	?	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
427142	?	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand

434363	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434365	1942	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434373	1926	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434375	1926	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434380	1926	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434387	1957	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434390	1926	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434773	1947	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434775	1947	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
434894	1946	Abies grandis	Reuzenzilverspar	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
469573	2006	Quercus robur	Zomereik	W.H. Vliegenbos	Ander waardevol groen
469574	2006	Fraxinus excelsior	Gewone es	W.H. Vliegenbos	Ander waardevol groen
469575	2006	Fagus sylvatica	Gewone beuk	W.H. Vliegenbos	Ander waardevol groen
469576	2006	Populus canadensis	Canadese populier	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
469577	?	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
469579	?	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
469580	?	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cultuurvarieteit)	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
469586	2006	Ulmus minor	Veldiep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
469589	1942	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
470049	2010	Carpinus betulus	Gewone haagbeuk	W.H. Vliegenbos	Ander waardevol groen
473594	?	Ulmus hollandica	Hollandse iep	W.H. Vliegenbos	Beschermwaardige houtopstand
402052	1955	Fraxinus excelsior `Westhof`s Glorie`	Es (cultuurvarieteit)	Watergangseweg	Beschermwaardige houtopstand
396562	?	Aesculus carnea	Rode paardenkastanje	Wervershoofstraat	Beschermwaardige houtopstand
440295	1960	Aesculus carnea	Rode paardenkastanje	Wervershoofstraat	Beschermwaardige houtopstand
403896	1950	Ulmus minor `Sarniensis`	Monumentaal-iep	Wingerdweg	Beschermwaardige houtopstand
403899	1950	Ulmus minor `Sarniensis`	Monumentaal-iep	Wingerdweg	Beschermwaardige houtopstand
472023	2006	Populus nigra 'Italica'	Italiaanse populier	Zamenhofstraat	Beschermwaardige houtopstand

Niet (opnieuw) opnemen op de lijst Particulier

Gesorteerd op straatnaam

ID Bomen	Plantjaar	Boomsoort	Boomsoort nl	Straat	Huisnr	Huidige status
434358	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cv)	Buiksloterweg	11	Beschermwaardige houtopstand
432531	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cv)	Durgerdammergouw	2A	Beschermwaardige houtopstand
432532	1930	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cv)	Durgerdammergouw	2A	Beschermwaardige houtopstand
432297	1910	Quercus robur	Zomereik	Kadoelenweg	153	Beschermwaardige houtopstand
426917	?	Morus nigra	Zwarte moerbei	Nieuwendammerdijk	292	Beschermwaardige houtopstand
432232	1930	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	Bruine beuk	Nieuwendammerdijk	284	Beschermwaardige houtopstand
432233	1930	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	Bruine beuk	Nieuwendammerdijk	284	Beschermwaardige houtopstand
432541	1900	Fagus sylvatica 'Atropunicea'	Bruine beuk	Nieuwendammerdijk	327	Beschermwaardige houtopstand
468928	1941	Aesculus carnea	Rode paardenkastanje	Nieuwendammerdijk	288	Beschermwaardige houtopstand
434396	1931	Ulmus hollandica	Hollandse iep	Nieuwendammerdijk tussen 204 en 214		Beschermwaardige houtopstand
432549	2007	Salix sepulcralis `Chrysocoma`	Gele treurwilg	Noorder IJdijk	109	Beschermwaardige houtopstand
466758	1925	Acer pseudoplatanus	Gewone esdoorn	Noordhollandsch-kanaaldijk	22	Beschermwaardige houtopstand
464939	1950	Ulmus hollandica `Belgica`	Hollandse iep (cv)	Uitdammerdijk	35	Beschermwaardige houtopstand
N5513	1890	Ulmus hollandica cv.	Hollandse iep (cv)	Uitdammerdijk	38	Beschermwaardige houtopstand

Vastgesteld in de vergadering van 11 december 2024

Voorzitter

Ir. Pieter Boekschooten

Secretaris

Drs. Wouter van der Wulp

Aanwezig op de vergadering de leden Boekschooten, Zwarteveen, Vonk, Oldenburger, Houweling, Hilbert, Voshaar en Noordman.